

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A TELEPÜLÉSI KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI STRATÉGIA KIDOLGOZÁSÁHOZ

A TKP2021-NKTA-51 számú projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a TKP2021-NKTA pályázati program finanszírozásában valósult meg.

Szerzők: © Dr. Christián László, M. Toronykőy Márta, Dr. Polyák Zsolt (2022)

Lektor: Hermann Gábor

Kiadja: © Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2022.

Minden jog fenntartva. Bármilyen másoláshoz, sokszorosításhoz, illetve más adatfeldolgozó rendszerben való tároláshoz és rögzítéshez a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulása szükséges.

Tartalom

I. Bevezetés	251
II. A módszertani ajánlás.	253
1. Háttére	253
2. Kinek készült	255
3. Szerepe, célja	256
4. Szerkezete, felépítése	256
5. Alkalmazása	256
III. Jogszabályi háttér	257
IV. Fogalmi meghatározások.	259
1. A közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia fogalma	259
2. A közbiztonság fogalma	259
3. A bűnmegelőzés fogalma	259
4. A közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia elkészítésének szakaszai	260
4.1. Megalkotás	261
4.2. Elfogadás	261
4.3. Végrehajtás	261
4.4. Értékelés	262
4.5. Monitoring (változások nyomon követése)	262
V. A települési közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia tartalma	263
1. Fedlap	263
Képviselő-testület (közgyűlés) által elfogadva: 2022.....	263
2. Tartalomjegyzék	264
3. Bevezetés	264
3.1. Fogalmak	265
3.2. Vízió	265
3.3. Alapelvek	265
3.4. A stratégia megvalósításának önkormányzati céljai	266
3.4.1. Általános, hosszú távú cél.	266
3.4.2. Középtávú cél	266
3.4.3. Rövidtávú célok	267
3.4.4. A bűnmegelőzést és a közbiztonságot érintő kiemelt feladatok.	267
4. Jogszabályi háttér	267
5. A települési (városi, községi) helyzetértékelés	267
5.1. Demográfiai adatok és más települési adatok	268
5.2. Bűnügyi helyzet értékelése, azonosított problémák	268
5.2.1. Regisztrált bűncselekmények számának alakulása	269
5.2.2. A tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok	269

5.2.3. Egy település bűnügyi helyzetértékeléséhez felhasználható releváns információk és adatok:	269
5.3. Közlekedésbiztonság aktuális helyzete	269
5.3.1. Egy település közlekedésbiztonsági helyzetértékeléséhez felhasználható releváns információk és adatok.	270
5.4. Katasztrófavédelmi helyzet értékelése	270
5.5. Kockázatos helyek/településrészek/létesítmények	270
5.6. Korábbi és jelenlegi bűn- és balesetmegelőzési programok a településen	271
6. A stratégia megvalósítása.	271
6.1. A stratégia megvalósításában részt vevő szereplők.	272
6.2. Kapcsolattartás a lakossággal.	272
6.3. Média	273
6.4. Együttműködés.	273
7. A 2022–2026-os évekre vonatkozó cselekvési terv, intézkedések	274
7.1. Általános önkormányzati feladatok.	275
7.2. Településbiztonság.	275
7.2.1. Vagyonvédelem	276
7.2.2. Külterületen élők biztonsága	278
7.2.3. Építészeti bűnmegelőzés, SMART City.	279
7.2.4. A magánbiztonsági szféra bevonása a településbiztonság megteremtésébe.	281
7.2.5. Az egyes rendészeti feladatokat ellátó szervezetek	281
7.2.6. A polgárórság	282
7.3. Gyermek- és ifjúságvédelem	284
7.3.1. Oktatási és ifjúságvédelmi feladatok	284
7.3.2. Fenntarthatóságra nevelés – környezetvédelem – állatvédelem	285
7.3.3. Drogprevenció	286
7.3.4. Jelzőrendszeri feladatok.	287
7.4. Áldozattá válás megelőzése, áldozatok segítése.	289
7.5. Kibervédelem – internetes bűncselekmények megelőzése.	290
7.6. Időskorúak védelme.	291
8. Nyomon követés (monitoring)	293
9. Értékelés.	293
10. Felülvizsgálat (Az elfogadott bűnmegelőzési stratégia módosítása)	294
VI. Összegzés	295
VII. Felhasznált források	297
VIII. Rövidítések jegyzéke	299
IX. Ábrajegyzék.	301
X. Tárgymutató	303

I. Bevezetés

Amikor feltesszük azt a kérdést, hogy mely szervezet felelős a település biztonságáért, szinte biztos, hogy a válaszadók jelentős százaléka elsők között állami szervet jelöl meg, nevesítve a Rendőrséget. Tény, hogy a rendőrség felelősséggel tartozik a lakosság biztonságáért, amely szolgálatra a rendvédelmi szerveket küldetésük és hitvallásuk is kötelezi. Hazánk hatályos és meglehetősen tagolt jogi szabályozásából azonban levezethető, hogy ez nem ilyen egyszerűen megfogalmazható kijelentés.

Magyarország közbiztonsági helyzete az egyes települések tényleges biztonságának megítélése szerint alakul. Nem mindegy tehát, hogy az egyes közigazgatási egységek biztonsági szintje milyennek ítéltető meg.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023) szóló 1744/2013. (X. 17.) Kormányhatározat (NBS) értelmében egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg hatékonyan. A jogsértések visszaszorítása összetársadalmi feladat, amelyben az állami, az önkormányzati és civil szervezetek, valamint további aktorok összefogására is szükség van.

Ezeken túl a 21. század biztonságteremtő rendszerében már olyan tényezők is szerepelnek, amelyekkel a korábbi évtizedekben még nem találkozhattunk. Megjelenésük egy részét a gazdasági, technikai fejlődés hívta életre, mint például a magánbiztonság szereplői körének bővülése, a „smart city” vívmányai, vagy az innovatív biztonságtechnikai eszközök palettája. Ugyanakkor a jogi szabályozások/szabályozók rendszere is folyamatosan igazodott az igényekhez és elvárásokhoz, különböző felhatalmazásokat adva a közigazgatás szereplőinek. A hatáskörök tartalmi elemei pedig a különböző lehetőségek, források és az együttműködések feltételrendszereiben aktualizálódnak, a lakosság érdekeinek figyelembevételével.

A szubjektív közbiztonságérzetet erősítő tevékenységek, a bűnmegelőzési feladatok és a kooperációban részt vállalók összehangolása, egységes rendszerben való megjelenítése napjainkra az elvárható szintű biztonság garanciájává válhat.

A települések részéről permanensen jelen van a stabil, kiegyensúlyozott közbiztonság iránti igény, és ennek elérése érdekében megfelelő lehetőségek, ismeretek birtokában hajlandóak is értéket teremtő vállalásokat teljesíteni. A településbiztonsági és a helyi rendészeti feladatok rendkívül összetettek, több szereplő aktív, stratégiai szemléletű egyeztetett cselekvését követelik meg. Ehhez azonban az szükséges, hogy a cselekvési terveket, elgondolásokat kidolgozók és elfogadók rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, amelyek birtokában eredményesen és hatékonyan megvalósítható stratégiákat dolgozhatnak ki.

A szerzők jelen módszertani ajánlás összeállításával arra vállalkoztak, hogy elősegítsék, támogassák a települési önkormányzatok által készített közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia megalkotását.

A Szerzők

II. A módszertani ajánlás

---

1. Háttere

A települések biztonságának megteremtése összetett és sokrétű feladatrendszert magában foglaló, egymásra épülő, gyakran ciklikusan ismétlődő aktusok sorozata. Ebből az aspektusból vizsgálva kijelenthető, hogy e komplex tevékenység eredményes teljesítése nem várható el kizárólag egyetlen állam által irányított szervezettől. „A rendészet küldetésének teljesítése, a biztonság megteremtése társadalmi kooperáció és kollektív munka eredményeként teljesíthető, amelyben a rendvédelmi szervek, illetve a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek mellett fontos szerepet kapnak az önkormányzatok, a magánbiztonsági vállalkozások, a civil önvédelmi szervezetek is.”¹

Sir Robert Peel 1829-ben alapította meg a modern rendőrségek mintájául szolgáló londoni Metropolitan Police-t. Az alapító kilenc alapelvet határozott meg a rendőrei számára. Ezek közül álljon itt kettő, amely iránytű lehet a hatóságok számára a lakossággal kialakítandó viszonyhoz. „A lakosság tisztelete és elfogadása azt is jelenti, hogy megvalósul a törvények betartásának biztosításában a lakosság tevőleges együttműködése. Tudni kell, hogy a lakosság együttműködésének mértéke arányosan csökkenti a fizikai erő és kényszerítés szükségességét a rendőrség céljainak elérésében.”²

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) (Alaptörvény) 31. cikk (1) bekezdése alapján hazánkban a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket. Törvényben meghatározott esetekben elláthat állami feladatokat is.³ A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között szerepel a közreműködés a település közbiztonságának biztosításában.

Az NBS településbiztonság című alcím (8.1.) körében deklarálja, hogy „[e]gy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg hatékonyan. A jogsértések visszaszorítása osztársadalmi igény és feladat, amelyben az állami és civil szervezeteknek, szervezeteknek az összefogására van szükség”. Több tanulmány született a helyi rendészet témakörében, amelyekben a szerzők azt

---

1 CHRISTIÁN 2022: 11; CHRISTIÁN-ROTTLER 2019: 17.

2 JANZA 2008:

3 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.), 10. § (1) bekezdés, (3) bekezdés.

vizsgálták, hogy az egyes települések önkormányzatai, szervei milyen módon és mértékben járulnak hozzá a helyi közbiztonság fenntartásához, fokozásához.

A Nemzeti Bünt megelőzési Tanács néhány évvel ezelőtt egy felmérés keretében megszólította a bünt megelőzésben érintett szereplőket: civil szervezeteket, oktatási intézményeket, valamint állami szerveket, köztük önkormányzatokat, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokat, kormány- és járási hivatalokat. A válaszokból kiderült, hogy a kérdőívet kitöltők 84,62%-a nem rendelkezik semmilyen bünt megelőzés tartalmú stratégiával, koncepcióval. Az állami célcsoport megkérdezettjeinek 79,75%-nak nincs bünt megelőzési koncepciója, illetve stratégiája, míg ez az arány a civil szervezetek esetében 78,26%.⁴

Egy másik témába vágó, a fővárosi kerületek és a megyei jogú városok (MJV) önkormányzati rendszeteinek/közterület-felügyeleteinek vezetői által kitöltött online kérdőíves kutatás szintén elgondolkodtató eredményeket hozott. Az összes válaszadó 34%-a nyilatkozta azt, hogy az önkormányzat nem rendelkezik olyan személlyel/szervezettel, aki/amely a közbiztonság tekintetében kompetensnek tekinthető. A legjobb a MJV-k esetében a helyzet, ott 76%, míg a főváros és a kerületek esetében 72% rendelkezik kompetens személlyel. Elgondolkodtató adat, hogy a kutatásban megjelenő, Magyarország legjelentősebbnek tekinthető 40 önkormányzati rendszeti szervének (MJV-k, a főváros és a kerületek) 25%-a úgy működik, hogy az adott önkormányzatnál nincs közbiztonsághoz értő kompetens szakember. A kutatásból az is kiderült, hogy mindössze 10 fővárosi és 1 MJV önkormányzata rendelkezik aktuálisnak mondható, öt évnél nem régebbi komplex közbiztonsági stratégiával. A fővárosból 4, a MJV-k közül 8 egyáltalán nem rendelkezik stratégiával, és önkormányzat (2 fővárosi, 5 MJV) rendelkezik olyan közbiztonsági stratégiával, amelyik nem komplex, nem időszerű vagy szakmailag nem kellően megalapozott.⁵

Az NBS a településbiztonsági beavatkozási területek között külön nevesíti a stratégiaalkotást mint jelentős feladatot (8.1.1. E. Közbiztonsági és bünt megelőzési stratégia készítése). A feladat azonban ezzel nincs megoldva, ugyanis egy hatékony és naprakész települési közbiztonsági és bünt megelőzési stratégiát folyamatosan aktualizálni kell, valamint monitorozni kell az abban foglaltak végrehajtását és követni a legújabb trendeket, tendenciákat.

A fentiek alapján kétségtelenül megállapítható, hogy az érintett szereplők jelentős hányada nem veszi ki a részét aktívan a helyi közbiztonság megteremtéséből, a szervezetek számottevő része nem rendelkezik hozzáértő szakemberrel, és nem készítene közbiztonsági stratégiát sem.

A módszertani ajánlás szakmai hátterét, összeállításának igényét a már említett tudományos munkák⁶ adták.

4 Lásd: <https://bunmegelozes.info/sites/default/files/2017-07/NBS.pdf>

5 CHRISTIÁN 2022: 118.

6 BACSÁRDI-CHRISTIÁN 2017; CHRISTIÁN 2019; CHRISTIÁN 2020; MOLNÁR-TAMÁSI 2019; CHRISTIÁN 2022; CHRISTIÁN-GÖRÖMBEI 2022.

A kutatások megállapításai komplex képet adnak a településbiztonságot érintő helyzetről, a helyi rendészet szereplőiről és együttműködésük rendszeréről, valamint a helyben megfogalmazott közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiák meglétéről, a gyakorlatban betöltött szerepükről. A tanulmányok szerzői arra a következtetésre jutottak, hogy egy település biztonsága érdekében kifejtett tevékenységek összehangolása, a célok pontos meghatározása, a tervezés tudatosabbá és dinamikusabbá tétele jelentősen fokozhatja/erősítheti a közigazgatási egységek biztonsági faktorait.

A témát érintő korábbi kutatások eredményeinek szintetizálásakor tett megállapítások alapján kijelenthető, hogy a települések közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájának elkészítéséhez célszerű és szükségszerű egységes módszertani ajánlás kidolgozása.

2. Kinek készült

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia – mint középtávú szakpolitikai dokumentum – tíz év vonatkozásában fogalmazza meg a bűnmegelőzéssel kapcsolatos legfontosabb célokat, amihez kétéves intézkedési tervek tartoznak. A 2022–2023. évekre vonatkozó terv egyik legfontosabb beavatkozási területként a településbiztonságot nevesíti. Megfogalmazza, hogy ösztönözni kell az önkormányzatokat, hogy – ahol van megyei bűnmegelőzési tanács, ott a bevonásukkal, ahol nincsen, ott a megyei rendőrfőkapitányságok közreműködésével – dolgozzák ki a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájukat, valamint amennyiben már rendelkeznek stratégiával, azt vizsgálják felül és aktualizálják.

A módszertani ajánlás elsősorban a települések biztonságának erősítésében szerepet vállaló helyi önkormányzatok, illetve közbiztonsági referensek, a témával érintett bizottságok elnökei és tagjai számára készült. A közbiztonság megteremtésének és fenntartásának jogilag felhatalmazott, nevesített szereplőin túl azonban mindazok is találhatnak benne hasznosítható információkat, akik az együttműködés rendszerének résztvevői.

Fontos körülmény, hogy a 2020. január 1-jei állapot szerint az ország 3155 településéből 346 város (ebből 1 főváros, 23 megyei jogú város), 2809 község (ebből 129 nagyközség), ezért különös figyelmet kell fordítani a kistelepülések problémáira, sajátosságaira.⁷

⁷ CHRISTIÁN–GÖRÖMBEI 2022: 106.

3. Szerepe, célja

A módszertani ajánlás hiánypótló céllal készült. Rendészeti szempontú megközelítéssel nyújt gyakorlati segítséget a közigazgatási és mindazon szereplőknek, akik a település közbiztonságának komplex struktúrájában vállalják a tervezési, ütemezési feladatok összehangolását, végrehajtását és az együttműködés rendszerének működtetését. A stratégia előfeltétele és egyben garanciája is annak, hogy a településbiztonság szereplői fontosnak gondolják a helyi közbiztonság ügyét és az alapdokumentumban lefektetett keretek között közös cselekvéssorozatra szövetkeznek ennek érdekében. A stratégia megalkotása és megvalósítása folyamatos együtt gondolkodást, közös cselekvést és erőfeszítést feltételez az érintettek részéről. Az önkormányzatoknak kiemelkedő felelőssége van a településbiztonság koordinációjában. Minden biztonság érdekében tett intézkedés befektetésnek tekinthető, amely biztosan megtérül a település számára, ahogy azt példák sokasága bizonyítja itthon és külföldön egyaránt. A legfontosabb az első lépés, hogy az önkormányzatoknak és valamennyi szereplőnek el kell köteleződni az ügy iránt, és munkához kell látni.

4. Szerkezete, felépítése

A módszertani ajánlásban az elméleti alapvetések, a gyakorlati tudnivalók és a fundamentumot képező jogi ismeretek, valamint a legfontosabb fogalmak strukturált szerkezetben jelennek meg. Szakmai rendszerét pedig a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia, valamint területi leképeződései jelölik ki. A tartalmi rész, amely a módszertan gerincét adja, bemutatja, hogy a település hosszabb távra tervezett, átfogó stratégiája mely ismeretek birtokában készíthető el, illetve, hogy a rendelkezésre álló erők és eszközök miként hangolhatók össze a közös célok és érdekek mentén. A cselekvési terv és intézkedési rész pedig keretsegítséget ad a szükséges és indokolt célok kitűzéséhez, megmutatva az elérés lehetséges eszközeit, együttműködési rendszerét is.

Fontos kiemelni, hogy az egyes alcímekben megfogalmazott elemek nem kötelezően szerepeltetendő komponensek egy stratégiában, hanem ajánlások. Ezekből a javaslatokból célszerű kiválasztani és a települések helyi sajátosságaihoz igazítva megjeleníteni azokat a feladatokat, amelyek a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiába illeszthetők.

5. Alkalmazása

A települések sokszínűsége, az eltérő adottságok és feltételek, a helyi sajátosságok szükségessé tehetik/teszik saját koncepciók kidolgozását, amihez elméleti háttérrel és gyakorlati útmutatót a következő oldalakon olvashatnak.

III. Jogszabályi háttér

- **Magyarország Alaptörvénye** (2011. április 25.). 31. cikk (1) bekezdése alapján hazánkban a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek.
- **1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről.** A törvény célja, hogy a közúti közlekedés alapvető feltételeinek, az abban részt vevő személyek és szervezetek jogainak és kötelezettségeinek a meghatározásával elősegítse a közúti személy- és áruszállítási szükségletek kielégítését, a közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelő korszerű járműállomány és közúthálózat kialakítását, működését, a közutak védelmét.
- **1994. évi XXXIV. törvény** (Rtv.) a Rendőrségről. A rendőrség feladatának ellátása során együttműködik az állami és a helyi önkormányzati szervekkel, a civil szervezetekkel és a gazdálkodó szervezetekkel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel. Segítséget nyújt – jogszabályban meghatározott esetben – az állami és a helyi önkormányzati szervek hivatalos eljárásának zavartalan lefolytatásához. Támogatja a helyi önkormányzatoknak és az állampolgárok közösségeinek a közbiztonság javítására irányuló önkéntes tevékenységét.⁸
- **1997. évi CLIX. törvény** (Fböt.v.) a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról. Fegyveres biztonsági őrseggel kell védeni az állam működése, illetőleg a lakosság ellátása szempontjából kiemelkedően fontos tevékenységet, létesítményt, szállítmányt.
- **1999. évi LXIII. törvény** a közterület-felügyeletről. Az Országgyűlés a közterületek rendjének és tisztaságának védelme, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzése, megakadályozása, szankcionálása, az önkormányzati vagyon védelme, e feladatok ellátásához szükséges szervezeti keretek megteremtése, az ezekkel összefüggő közszolgálati feladatokat ellátó személyek jogállásának meghatározása érdekében megalkotta a közterület-felügyeletről szóló – jelenleg is hatályos – 1999. évi LXIII. törvényt.
- **2011. évi CLXV. törvény** (Pötv.) a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól. A polgárőrség az állampolgárok önszerveződésének eredményeként, az egyesülési jog alapján létrejött társadalmi szervezet. Alapvető célja az ország közrendje és közbiztonsága fenntartásának segítése, a határőrizetben, a környezet- és természetvédelemben, a veszélyhelyzetek megelőzésében és kezelésében, a társadalmi bűnmegelőzésben való lakossági részvétel, illetve az önkormányzatok és a lakosság közötti bizalom erősítése, továbbá a helyi közbiztonság közösségi védelme.

---

⁸ Rtv. 2. § (2) bekezdés a)–c) pont.

- **2011. évi CLXXXIX. törvény** (Mötv.) Magyarország helyi önkormányzatairól. Az Mötv. rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket. Törvényben meghatározott esetekben elláthat állami feladatokat is.⁹ A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok körében szerepel a közreműködés a település közbiztonságának biztosításában.
- **2011. évi CLXXIX. törvény** a nemzetiségek jogairól. Magyarország védelemben részesíti a nemzetiségeket, biztosítja saját kultúrájuk ápolását, anyanyelvük használatát, az anyanyelvű oktatást, a saját nyelven való névhasználat jogát, kollektív részvételüket a közéletben, elősegíti a kulturális autonómiájuk megvalósulását, garantálja a valós közösségeik öngazgatáshoz, önkormányzatisághoz való jogát.
- **2011. évi CXXVIII. törvény** a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról. A katasztrófavédelem nemzeti ügy. A védekezés egységes irányítása állami feladat. Minden állampolgárnak, illetve személynek joga van arra, hogy megismerje a környezetében lévő katasztrófaveszélyt, elsajátítsa az irányadó védekezési szabályokat, továbbá joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.
- **2012. évi CXX. törvény (Erfesz. tv.)** az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról. A jogi szabályozás megteremti annak lehetőségét, hogy a közbiztonság védelme érdekében az önkormányzatok a helyi közbiztonság, a vagyon és más értékek védelmére kényszerítő eszköz alkalmazására jogosult önkormányzati rendészeti szervet hozhatnak létre.
- A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023) szóló **1744/2013. (X.17.) Korm. határozat** (NBS) meghatározza, hogy egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg hatékonyan. A jogsértések visszaszorítása osztársadalmi igény és feladat, amelyben az állami és civil szervezeteknek, szervezeteknek az összefogására van szükség.¹⁰
- Az **1878/2021. (XII. 6.) Korm. határozat** a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2022–2023. évekre vonatkozó intézkedési tervéről (NBS IT). Az 1. számú melléklet 1.1. pontjában megfogalmazza, hogy – ahol van megyei bűnmegelőzési tanács, ott a bevonásukkal, ahol nincsen, ott a megyei rendőr-főkapitányságok bevonásával – dolgozzák ki a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájukat, valamint amennyiben már rendelkeznek stratégiával, azt vizsgálják felül és korszerűsítsék.

⁹ Mötv. 10. § (1), (3) bekezdés.

¹⁰ 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat, 8.3. pont.

IV. Fogalmi meghatározások

---

1. A közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia fogalma

Egy település közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiája meghatározásakor a *Rendészettudományi szaklexikon* megfogalmazását hívhatjuk segítségül, amely szerint: „a szervezet legfőbb, legfontosabb cselekvési iránymutatója, egyben elvek, elvárások, eljárások, normák rendszere. A stratégia olyan távlati cél, amely a szervezet tagjainak irányt mutat, meghatározó szerepet játszik szervezeti életükben, tevékenységükben, értékek kialakításában, fenntartásában”.¹¹

2. A közbiztonság fogalma

Olyan közállapot, amelyben az egyes személyek és közösségek élete, működése és javai a jogellenes támadásoktól nincsenek veszélyeztetve.¹² A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének – adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól. A közbiztonság infrastrukturális tényező is, amely befolyásolja a beruházási szándékot, az idegenforgalom alakulását, az állampolgárok mindennapjait és hangulatát, a letelepedési kedvet.

Kollektív társadalmi produkció, amelyben az állami büntetőhatalom partnere a települési önkormányzat, a civil kollektívák összefogása, a biztonsági piac szolgáltatásai, valamint az egyéni önvédelem.¹³ A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy. Szükség van a társadalom önvédelmi képességeit fokozó, államilag vezérelt és támogatott szakmai, valamint civil mozgalomra, amelynek célja a bűnalkalmak számának, a bűnokok hatásának, a sértetté, áldozattá válás kockázatának csökkentése, a bűnözés okozta erkölcsi és anyagi károk mérséklése.

3. A bűnmegelőzés fogalma

Minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése és az állampolgárok biztonságérzetének javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést gerjesztő okok hatásának mérséklésével

---

¹¹ BODA 2019: 508.

¹² BODA 2019: 342.

¹³ FINSZTER 2013: 37.

vagy az áldozattá válás megelőzésével.¹⁴ A korszerű bűnmegelőzési stratégiákban megfogalmazott célkitűzések megvalósítása során olyan intézkedéseket kell alkalmazni, amelyek csökkentik a bűncselekményeket előidéző okok hatását, csökkentik a sértetté válás veszélyét, redukálják a bűnalkalmak számát. Az intézkedések eme hármas pillérére támaszkodva növelhető az egész közösség biztonsága, javítható az élet minősége és egyben az emberi jogok érvényesülése.¹⁵

4. A közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia elkészítésének szakaszai

1. ábra: A stratégia elkészítésének szakaszai

Forrás: a szerzők szerkesztése

¹⁴ BODA 2019: 82.

¹⁵ CHRISTIÁN 2022: 64.

4.1. Megalkotás

Szükség van-e helyi települési közbiztonsági stratégiára? – tehetjük fel a kérdést. A válasz egyszerű: igen. Minden településnek ajánlott rendelkezni ilyen stratégiával, azonban nem mindegy, hogy ki vagy kik készítik el a helyi települési szintű elgondolást a közbiztonság erősítésére.

A stratégia megalkotási folyamatába célszerű bevonni a rendvédelmi szerveket, a komplementer rendészeti szervek képviselőit is. Kétségtelen tény, hogy a helyi szintű problémákról az önkormányzatok rendelkeznek megfelelő ismeretekkel, azonban az sem elhanyagolható, hogy milyen adatbázisokat vesznek igénybe az aktuális közbiztonsági helyzet megismeréséhez. A módszertani ajánlás az egyes fejezetekben ismerteti az elemzéshez szükséges lehetséges adatforrások elérhetőségét.¹⁶

Jó gyakorlat lehet, ha a megalkotott települési stratégia a mindenkor hatályos NBS szerkezetét követi, az abban megfogalmazott kiemelt beavatkozási területekre, alappillérekre fókuszál. A stratégia elkészítésénél fontos szempont, hogy a dokumentum ne csupán általánosságokat tartalmazzon az egyes beavatkozási területekre vonatkozóan, hanem konkrét feladatokat, végrehajtásért felelősöket, háttáridőket, a bevonni kívánt együttműködőket és indikátorokat is meghatározzon. A rendőrség az eddigi stratégiák kidolgozásában, az érintett szervezetekkel való személyes kapcsolatokban szerzett tapasztalatait hatékonyan tudja kamatoztatni. Erre figyelemmel mindenképpen célszerű bevonni a rendőrséget és minden érintett szereplőt a települések közbiztonsági célkitűzéseibe, a stratégiaalkotásba és mindvégig egyeztetni velük. Emellett legalább ilyen fontos, hogy megfelelő képzettséggel rendelkező személyek készítsék el a stratégiát a települések részére.

4.2. Elfogadás

Rendkívül fontos, hogy a megalkotott települési cselekvési stratégiát határozatlanban fogadja el az adott település képviselő-testülete (közgyűlése). Ez a közjogi aktus ugyanis nemcsak formai szempontjából figyelemre méltó, hanem megjelenik benne az is, hogy az önkormányzat mennyire elkötelezett az általa alkotott és elfogadott stratégia végrehajtását érintően.

4.3. Végrehajtás

Kulcsfontosságú, hogy mi valósul meg a stratégiába foglalt célkitűzések közül. A végrehajtandó feladatok eredményes megvalósítása érdekében a települések által elfogadott közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiát célszerű megküldeni a rendvé-

¹⁶ CHRISTIÁN 2022: 118.

delmi szervezeteknek, a feladattal nevesített együttműködőknek és egyéb partnereknek, ösztönözni őket az aktív részvételre. Emellett a települések honlapján is közzétehető a stratégia annak érdekében, hogy minél szélesebb körben megismerhetővé váljon. Mindezzel a lépésekkel biztosíthatóvá válik a hatékony információáramlás, amely erősíti a megvalósítás eredményességét. A rendészeti tevékenységek hatékony végrehajtásához a feladatokkal felruházott személyek és szervezetek aktív kommunikációja és együttműködése elengedhetetlen.

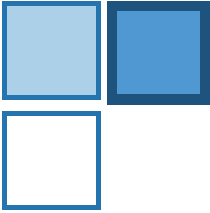
4.4. *Értékelés*

Az értékelés mozzanatába célszerű bevonni a rendvédelmi szervezetet, a stratégia végrehajtásában közreműködőket, együttműködőket és a lakosságot az objektív következtetések levonása érdekében. Az értékelést célszerű a települési önkormányzat képviselő-testületének (közgyűlésének) évente legalább egy alkalommal elvégezni, vagy a stratégiában meghatározott feladat végrehajtása után. Az időszakos értékelést követően a stratégia időtartamának lejártával javasolt az elért eredmények vagy az elmaradt feladatok összefoglalása. Ezek jó alapot adhatnak új stratégia elkészítéséhez vagy a meglévő kiegészítéséhez. Hasonlóan a végrehajtásról szóló pontban írtakhoz, a széles közvélemény számára is megismerhetővé kell tenni a települések által megtett intézkedések értékelését.

4.5. *Monitoring (változások nyomon követése)*

Itt kell megemlíteni az időszerűség kérdését. Nem elegendő csupán egy alkalommal stratégiát alkotni, hanem – megfelelő az NBS-nek – folyamatosan figyelemmel kell azt kísérni, és az értékelés eredményétől függően szükség esetén kiegészíteni, módosítani az új felmerülő körülményekhez igazodva. Ez persze csak akkor lehetséges, ha vannak eltökélt felelősei az ügynek, akik megfelelő felhatalmazással, támogatással és erőforrásokkal rendelkeznek.

V. A települési közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia tartalma

---

1. Fedlap

.....TELEPÜLÉS

KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI STRATÉGIÁJA

2022-2026

Készítette:.....

.....

Képviselő-testület (közgyűlés) által elfogadva: 2022.....

2. Tartalomjegyzék

Javasolt a dokumentumot tartalomjegyzékkel ellátni az áttekinthetőség érdekében.

3. Bevezetés

Ebben a fejezetben célszerű ismertetni a települési közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia megalkotásának szükségességét, indokát és fő célját. Amennyiben korábban rendelkeztek stratégiával, annak időtartamát, tartalmát és felülvizsgálati okát ajánlott röviden megemlíteni. Mindezek érdekében érdemes olyan helyi szintű közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia megalkotása, amely a közigazgatási és a rendészeti szemléletet egyesítve hangolja össze a többszintű célokat az adottságok, az erők és eszközök, valamint az együttműködők rendszerében meghatározott időintervallumra vonatkozóan.

A stratégia hosszú távra tervez, ezért nem követhet statikus szemléletet. Emiatt a stratégia támogatja a gyakorlatcentrikusságot, a reflexivitást, az innovatív kezdeményezéseket, így teret enged annak, hogy az időközben felbukkanó vagy megerősödő, közbiztonságot érintő kihívásokra a jövőben adekvát válaszokat lehessen adni (NBS 2.4.).

Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása. Hazánk településein – függetlenül azok szerkezetétől – a biztonság minőségi feltételeit azonos szinten kell garantálni. Megteremtése az állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek, továbbá a magánbiztonság szereplőinek együttműködésével, a polgárok önvédelmi mechanizmusainak tudatosításával valósulhat meg. Minden település alapvető érdeke a helyi közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a lakosság jogkövető magatartásának ösztönzése, a megfelelő védelem biztosítása családok és egyének számára, a biztonságérzet javítása.

Ezen célok megvalósulása érdekében tízévente bűnmegelőzési stratégia készül figyelemmel az Európai Unió bűnmegelőzési politikájára, valamint a beavatkozási területeken mutatkozó prioritásokra. A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia és a területi szintű leképződése(i) azonban csak a helyhatóságok aktív feladatvállalásával képesek a lakosság biztonságát minőségi szinten szavatolni. Az egyes közigazgatási egységek biztonságát alapvetően eltérő körülményeik befolyásolják, amely különbözőségekre közügyként megfogalmazott bűnmegelőzési tervezés mentén kell helyi válaszokat adni.

A stratégia célja, hogy a korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson a település önkormányzatának az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelő-

zése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtéséhez.

A település közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiája azzal a céllal készült, hogy a hatékony megvalósítás érdekében megfelelő keretet biztosítson a bűnmegelőzés terén szerepet vállaló, a közbiztonság alakulását befolyásoló helyi szereplők közötti párbeszéd kialakításához, a megvalósításba bevonható intézmények együttműködéséhez.

3.1. Fogalmak

A stratégia szempontjából szükséges ismerni a közbiztonság, valamint a bűnmegelőzés fogalmát, mivel ezek alkotják az elérendő cselekvési célok fundamentumát.

3.2. Vízión

Ahhoz, hogy az együttműködés hatékonyra váljon, és valós eredményeket érjen el, szükséges a rendelkezésre álló források felhasználásának koordinálása és lehetőség szerint többletforrások bevonása. Az eredményes beavatkozások tervezése és megvalósítása mellett fontos a bűnmegelőzési szemlélet terjesztése, a prevenció társadalmi hasznosságának tudatosítása.

A bűnmegelőzés komplex, ágazati együttműködésen alapuló társadalmi szintű beavatkozás, amely által hosszú távon érhető el tartós eredmény. Ezt figyelembe véve a víziókban azt a folyamatot célszerű megjeleníteni, ahol a különböző szakterületeken működő szervezetek elsősorban eljárásaik optimalizálásával, tevékenységeik bűnmegelőzési szempontok szerinti felülvizsgálatával szerepet vállalnak a társadalmi kohézió erősítésében, a bűnelkövetés szempontjából veszélyeztetett társadalmi csoportok felkarolásában. A jövőképet a szereplők tevékenységeinek együttműködésére, összehangolására kell építeni.

3.3. Alapelvek

- Együttműködés, partnerség.
- Gyors reagálás.
- Lakosság igényeinek figyelembevétele.
- Prioritások megfogalmazása.
- Rendszerszintű, koordinált bűn- és balesetmegelőzés.
- Bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági tudatosság erősítése.
- Pályázati források koncentrált felhasználása.
- Aktív és eredményes kommunikáció.

Ebben az alponyban azokat a települési önkormányzat által fontosnak és követendőnek tartott alapelveket szükséges ismertetni, amelyek mentén a stratégiai célok elérhetők.

3.4. A stratégia megvalósításának önkormányzati céljai

A stratégia csak az önkormányzatok közreműködésével válhat a helyi társadalompolitika integrált részévé. Az önkormányzatoknak aktív, kezdeményező szerepet kell játszaniuk a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében és végrehajtásában. Ebben az alponyban célszerű szerepeltetni az önkormányzat által megfogalmazott kiemelt stratégiai célokat.

- Kezdeményező szerepük van a helyi jelzőrendszerek, a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegeelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, valamint folyamatos értékelésében.
- A helyi önkormányzat ösztönzi és motiválja a helyi közösség szakmai és civil önszerveződéseit, működtetheti a közterület-felügyeletet.
- Fontos szerepet tölthet be a társadalmi igények megfelelő becsatornázásával a bűnmegeelőzés együttműködési rendszerében.
- Egyre nagyobb hangsúlyt kap az építészeti bűnmegeelőzés, amelyben az önkormányzatok mint a területrendezésért felelős hatóságok elengedhetetlen szerepet játszanak.

Az önkormányzat a közbiztonsági és bűnmegeelőzési stratégiájához az alábbi célokat határozza meg iránymutatásként:

3.4.1. Általános, hosszú távú cél

Az objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés csökkentése.

3.4.2. Középtávú cél

A közösségi bűnmegeelőzés érdekében a településen partnerségi viszony erősítése az önkormányzat, az illetékes rendészeti szervek, a helyi intézmények, a gazdasági élet helyi szereplői, a civil szerveződések és a lakosság minél szélesebb rétege között.

3.4.3. Rövid távú célok

Akut problémák, krízisek gyors kezelése, a szubjektív biztonságérzet javítása technikai eszközökkel és humán erőforrások segítségével. Források megszerzése pályázat útján, önrész vállalásáról, elkülönített pénzkeret biztosításáról való gondoskodás.

3.4.4. A bűnmegelőzést és a közbiztonságot érintő kiemelt feladatok

Azokat a feladatokat szükséges szerepeltetni, amelyeket stratégiai célok elérése érdekében az önkormányzat az együttműködőkkel közösen akar megvalósítani.

- A bűnokok feltárása.
- A sértetté válást befolyásoló tényezők megállapítása.
- A bűnalkalmak számát redukáló intézkedések megfogalmazása.
- A bűnmegelőzés célrendszerének meghatározása.
- A döntések előkészítése, döntés, majd megrendelés a megfelelő szakmai szervezetek felé.
- A feladatok közös végrehajtására szoros együttműködés az önkormányzat, a szakmai szervezetek, a helyi intézmények, a helyi társadalom tagjai között, és a végrehajtásra való ösztönzés.
- A bűnmegelőzésben együttműködők között folyamatos partnerségi viszony fenntartása.
- A társadalmi megelőzési program és az ezzel kapcsolatos információk hatékony továbbítása, folyamatos közzététele.

4. Jogszabályi háttér

A stratégia megalkotásakor hatályos jogi szabályozók ismertetése azokra a rendelkezésekre fókuszálva, amelyek a megvalósítás szakmai kereteit adják meg.

A stratégia elkészítésénél a jogszabályokon kívül célszerű figyelemmel lenni az adott megyei bűnmegelőzési stratégia tartalmára is. Javasolt beépíteni a megyei bűnmegelőzési tanácsok célkitűzéseit a települési közbiztonsági stratégiába.

5. A települési (városi, községi) helyzetértékelés

Itt a település rövid és átfogó jellemzése, szerkezeti sajátossága következik, ismertetve mindazon releváns tényezőket, amelyek meghatározzák a közigazgatási egységet. Célszerű bemutatni az éppen zajló folyamatokat, a neuralgikus pontokat.

Mielőtt közbiztonsági, bűnmegelőzési stratégiát készítünk, tisztában kell lennünk a régió népességre vonatkozó adataival.

5.1. Demográfiai adatok és más települési adatok

A stratégia mindenkori alapját a település aktuális állapotának többtényezős felmérése, különböző irányba ható folyamatainak bemutatása alapozza meg. A település földrajzi helyzetét, demográfiai adottságait és a több irányba ható tendenciákat (például idegenforgalom) is szükséges figyelembe venni. Fontos kiindulópont a lakosság összetételének alakulása – a fiatalok és idősek aránya, az óvodába, iskolába járók, a munkanélküliek, a fedél nélküliek, az ingázók, a települést elhagyók száma, a nemzetiségi összetétel, a szociálisan támogatásra szoruló aránya stb.

A felépítésre vonatkozó tartalmi ajánlások, ajánlott elemek:

- **Földrajzi jellemzők** – a település alapvető társadalmi, gazdasági, infrastrukturális helyzete. (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs rendszer/TeIR: www.teir.hu; www.terport.hu).
- **Demográfiai adatok** – lakosság száma és összetétele/nemzetiségi jellemzők:
- Nemek szerinti megoszlás, életkor szerinti tagozódás – gyermekkorú, fiatalkorú, fiatal felnőtt/felnőtt, időskorú.
- Iskolázottsági mutatók, köznevelésben részt vevő gyermekek, diákok. (www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_zoi011b.html).
- Foglalkoztatottsági mutatók (www.ksh.hu).
- Az **akcióterületek** bemutatása. A település fejlesztésével kapcsolatban készült fejlesztési stratégia akcióterületeinek bemutatása (például TOP¹⁷-os pályázatok stb.). Lehatárolt akcióterületek ismertetése: terület elnevezése (település neve stb.).

5.2. Bűnügyi helyzet értékelése, azonosított problémák

Ebben a pontban célszerű a település bűnügyi helyzetét bemutatni, konkrét statisztikai adatok felhasználásával. Emellett a lakosságtól érkezett jelzéseket is fel lehet használni a közbiztonsággal kapcsolatos problémák azonosítására. Nagyon fontos, hogy a felhasznált adatok minden esetben hiteles forrásból származzanak. Ezért ajánlott a KSH, valamint az ENyÜBS adatait figyelembe venni. Színesítheti és áttekinthetőbbé teheti a stratégiát a diagramok, ábrák használata. Javasolt, hogy a települések online kérdőíves felmérés módszerével megkérdezzék a lakosságot az aktuális, általuk érzékelt helyzetről. Ennek eredményeit felhasználva célirányosan fókuszálhatnak a felvetett problémákra.

17 Települési Operatív Program.

5.2.1. Regisztrált bűncselekmények számának alakulása

- Közterületen elkövetett bűncselekmények.
- A regisztrált, kiemelten kezelt bűncselekmények száma.
- Kábítószerrel kapcsolatos bűnelkövetés.
- Hozzá tartozók közötti erőszak, áldozatvédelem.

5.2.2. A tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok

- A helyi rendőrkapitányságok éves beszámolóí.
- A Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórumokon elhangzott, közbiztonsági szempontból releváns információk.

5.2.3. Egy település bűnügyi helyzetértékeléséhez felhasználható releváns információk és adatok:

- A helyi rendőrkapitányságok éves beszámolóí.
- A Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórumokon (JKEF) elhangzott, közbiztonsági szempontból releváns információk.
- Tanyakabinetekeken elhangzott észrevételek, tapasztalatok.
- Települési Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok (KEF) éves beszámolóí.
- A Megyei Bűnmegelőzési Tanács szakmai tevékenységének, munkatervének figyelemmel kísérése.
- Az adott megye Bűnmegelőzési Stratégiája.
- A rendelkezésre álló statisztikai adatok (kérésre és engedélyeztetést követően a megyei rendőr-főkapitányság által biztosított statisztikai mutatók/ENYÜBS).
- Pre-Stat/Prevenziós Bűnözés-Statisztikai Adattár/ügyfélkapus belépés.
- <https://bsr.bm.hu/Document>,
- www.ksh.hu/stadat_files/iga/hu/iga0008.html,
- www.police.hu.

5.3. Közlekedésbiztonság aktuális helyzete

A közlekedési szabályok megszegése legtöbb esetben közlekedésbiztonsági kockázattal jár, amelynek mértéke eltérő. Amíg az enyhébb súlyú szabálysértések általában a közlekedés többi résztvevőjére csekély veszélyt jelentenek, addig más szabályszegések elkövetése könnyen vezethet tragédiához. Ennek mérséklése, kiszűrése, megelőzése érdekében érdemes felmérni a közlekedésbiztonságot veszélyeztető területeket, útszakaszokat, veszélyes kereszteződéseket, az oktatási intézmények

környékét, a preferált gyalogátkelőhelyeket stb., ahol a közúti balesetek bekövetkezte magasabb rizikófaktorú.

5.3.1. Egy település közlekedésbiztonsági helyzetértékeléséhez felhasználható releváns információk és adatok

- Közúti közlekedési balesetek számának alakulása.
- www.ksh.hu.
- www.ksh.hu/stadat_files/sza/hu/sza0076.html.
- Forgalomba helyezett gépjárművek száma.
- Az önkormányzat területén lévő közlekedési utak száma, állapota, parkolási lehetőségek.

5.4. Katasztrófavédelmi helyzet értékelése

A település katasztrófavédelmi kockázatfelmérése jelentős mértékben hozzájárul egy esetlegesen bekövetkező katasztrófa-helyzet azonosításához, kezeléséhez. A feltérképezés, megelőzés, védekezés és helyreállítás komplex feladatrendszerét az azonosítás – elemzés – értékelés hármásában kell vizsgálni.

A kockázatértékelés alapján nevesített lehetséges kockázati területek a teljesség igénye nélkül:

- A település besorolása katasztrófavédelmi szempontból.
- Időjárási tényezők – a kontinentális klímájú területen szélsőséges időjárási viszonyok befolyásolhatják az itt élők mindennapjait, tevékenységeik végzését, mint például forró, száraz, aszályos nyarak, erdő- és mezőtűzek.
- Vizek kártétele – a területet tagoló folyók áradásai, belvizek.
- Humán, állatokat és növényeket érintő járványok – a régió földterületének nagy része mezőgazdasági használatú terület. Jellemző továbbá a használatok (szárnyasok, lábas jószágok) tartása, a haltenyésztés és a méztermelés is.
- Ipari balesetek – a település környezetében működő veszélyes ipari üzemek, létesítmények feltérképezése, tevékenysége, biztonsági elemzésük, baleset eleni védekezés és mentés szabályai, a lakosság riasztása és a tájékoztatás végrehajtásának módja.

5.5. Kockázatos helyek/településrészek/létesítmények

A közigazgatási egységen belül kialakult településrészek olyan eltéréseket is mutathatnak, amelyek teleptípológiai sajátosságokban jelentősen különböznek (marginalizálódás,

szegregáció, lakásotthonok, integrált intézmények, hajléktalanszállók stb.), így más-fajta figyelmet és megoldásokat igényelnek.

5.6. Korábbi és jelenlegi bűn- és balesetmegelőzési programok a településen

A közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia tervezésének az egyik alappillére a településen folyó bűn- és baleset-megelőzési tevékenység felmérése (bűn- és baleset-megelőzési, gyermek- és ifjúságvédelmi, áldozatvédelmi tevékenységek stb.).

Ebben az alponthban célszerű ismertetni a településen korábban folytatott megelőzési programokat, azok elért eredményeit.

Ajánlott azoknak a prevenciós programoknak a listába szedése, amelyek:

- Az **Országos Rendőr-főkapitányság feladatmeghatározása** alapján működnek
(például Ovi-Zsaru, DADA,¹⁸ Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadók [IBT], Iskola rendőre program, iskolaőrök jelenléte).
- **Területi és/vagy helyi szinten kidolgozott programok**
(Kék Tér,¹⁹ KEVE²⁰ program, Tanyaprogram, Vagyonvédelmi program, Házhoz Megyünk).
- **A településen folyó drogprevenció**
Összehangolt feladatellátást igényel, aminek egyik fontos garanciája lehet a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum működtetése. A kábítószer-fogyasztással összefüggésbe hozható tények és adatok feltárásával szakmai javaslatokat fogalmazhat meg, irányokat jelölhet ki. Továbbá, pályázatok útján olyan anyagi forrásokhoz juthat, amelyek felhasználásával a szakemberek képzése, érzékenyítése mellett hatékonyabb prevenciós feladatellátás valósítható meg a lakosság egészségtudatos szemléletének alakítására.

Az ilyen jellegű programok túl is mutathatnak a rendőrség tevékenységi körén, hiszen sok esetben találkozhatunk például civil szerveződések, egyházak által működtetett „jó gyakorlatokkal” is.

6. A stratégia megvalósítása

Ebben a fő fejezetben a stratégia megvalósításában részt vevő szereplőket kell azonosítani. Szükséges ismertetni mindazon aktorokat, akik valamilyen módon részt

18 Dohányzás – Alkohol – Drog – AIDS (Kiképzett, hivatásos rendőr meghatározott tematika és tananyag szerint havonta egy alkalommal – általában osztályfőnöki óra keretében – foglalkozást tart a tanulóknak.).

19 A CSCSMRFK által alsó tagozatos tanítók és diákjaik számára kifejlesztett bűn- és baleset-megelőzési komplex prevenciós program. www.bulisbiztonsag.hu/kekter.

20 Közlekedjünk Együtt, Vigyázzunk Egyémásra!

vesznek a település közbiztonságának megteremtésében. Célszerű szerepeltetni az állami szervek, a rendvédelmi szervek, a társadalmi szervezetek, a polgárőrség, az egyházak, a karitatív szervezetek és a gazdasági társaságok lehetséges megelőzési feladatrendszerét.

6.1. A stratégia megvalósításában részt vevő szereplők

A közbiztonság fenntartása közös ügy, a társadalom egészét érintő feladat, amelynek realizálása érdekében az egyén szintjén is alapvető intézkedések szükségesek. A legfontosabb mechanizmusok a szakmai relevanciák, jogi felhatalmazások, hatáskörök és illetékességek garanciájával bíró intézményi szinten determinálódnak a rendszerben betöltött szerepeik, feladatvállalásaik mentén.

- **Önkormányzat szervei, intézményei és gazdasági társaságai:** A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 13. § 17. pontja értelmében a helyi közbiztonság megteremtésében való közreműködés helyi közügy és alapvető önkormányzati feladat. Az Mötv. továbbá arra is lehetőséget biztosít, hogy a helyi közbiztonság javításáról külön erre rendelt szervezet létrehozásával is gondoskodhat az önkormányzat. Az alapfeladatok ellátása, a szervezet kapcsolatrendszere, a rendelkezésére álló információk ismerete (az illetékes rendőrkapitányság éves szakmai beszámolója) a széles körű koordinatív, stratégiai szerep betöltését is lehetővé teszi.
- **Államigazgatás területi/helyi szervei:** a lakossághoz mint ügyfélhez kapcsolódó intézmények köre, azok képviselője (például kormányablak).
- **Rendvédelmi szervek:** rendőrség, katasztrófavédelmi szerv, büntetés-végrehajtás, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok szintjének jelenléte (rendőrkapitányság/rendőrőrs/körzeti megbízott stb.).
- **Polgárőrség** mint fő stratégiai partner.
- **Egyes rendészeti feladatot ellátó** szervezetek.
- **Gazdasági társaságok, érdekképviselők:** fontos cikkelyei a biztonság körének, figyelemmel az általuk képviselt érdekekre. Jelentős szerepet vállalnak a gazdaság fejlesztésében, koordinálásában, amivel biztonsági garanciákat is nyújtanak.
- **Társadalmi szervezetek:** egyházak, civil szervezetek, alapítványok, egyesületek stb.

6.2. Kapcsolattartás a lakossággal

Az interakción alapuló kommunikáció lehetővé teszi, hogy az egyének szintjén váljon a lakosság a települési kormányzás aktív részesevé. Olyan kommunikációs megoldások kidolgozása javasolt, amelyek a 21. század vívmányaira alapozva költ-

séghatékonyan, a lehető leggyorsabb módon alkalmasak az információk oda-vissza áramoltatására.

Ajánlott elemek:

- Közösségi média felületének használata, online/hírlevelek.
- Saját YouTube-csatorna, mobilapplikáció.
- SMS-szolgáltatás, zöld szám üzemeltetése.
- Hagyományos kapcsolatfelvételi technikák alkalmazása: fórumok, települési hirdetőfelületek/táblák, véleményládák és az utcafelelősi rendszer működtetése.

A kommunikációs csatornák hatékonysága jelentős mértékben függ a település típusától, a lakosság alkalmazási felkészültségétől, készségétől.

6.3. Média

Az elektronikus és írott sajtó egymást kiegészítő felületei különböző szintű horizontális információtovábbítást tervezett módon tesznek lehetővé. A település közbiztonsági és bűnmegelőzési eredményeinek hiteles bemutatása hozzájárulhat a közbizalom erősítéséhez, a lakosság normakövető magatartásának fejlesztéséhez.

Az országos és helyi médiumok, az elektronikus és a nyomtatott sajtó, online platformok megfelelő alkalmazásával a közlés folyamatában érintett szereplők elérhetővé válnak.

A stratégia ajánlott elemei:

- A rendelkezésre álló médiumokon keresztül az egyének, a családok, a közösségek biztonságának javítására vonatkozó információk és az áldozattá válás tudatos elkerüléséhez szükséges ismeretek, tapasztalatok átadása.
- Olyan bűnmegelőzési kommunikációs és médiastratégia kialakítása, amely erősíti a lakosság és a civil szervezetek öntevékenységét, aktivitását, fokozza az együttműködési hajlandóságot az önkormányzattal és a rendészeti szervekkel.
- Az esetleges célcsoportok folyamatos tájékoztatása a különböző információs csatornákon keresztül az aktuális bűn- és balesetmegelőzési programokról, a bűncselekmények megjelenő új elkövetési módszereiről.

6.4. Együttműködés

A köz biztonságának magasabb minőségi szintje csak egy többszereplős együttműködési rendszer folyamatos, oda-vissza ható működésben tartásával érhető el.

A hatékony kooperáció eszköze a dinamikus és permanens információcseré, amelynek legfontosabb tényezője, egyben eredője és fókusza a lakosság.

A komplex rendészeti feladatrendszerben megkerülhetetlen tényező a partnerek közötti folyamatos, széles körű együttműködés és a rendszeres kommunikáció útján megvalósuló információáramlás.

2. ábra: Az együttműködés rendszere

Forrás: a szerzők szerkesztése

7. A 2022–2026-os évekre vonatkozó cselekvési terv, intézkedések

Ebben a fő fejezetben célszerű szerepeltetni a stratégia megvalósításában részt vevő szereplők bevonásával végrehajtandó konkrét cselekvési, intézkedési tervet. Fontos kiemelni, hogy az egyes beavatkozási területekre meghatározott valamennyi feladathoz határidőt és felelőst, valamint mérhető indikátorszámot rendeljen a terv kidolgozója.

7.1. Általános önkormányzati feladatok

Itt lehet ismertetni például, hogy a település közrendjét és közbiztonságát, a lakosság biztonságérzetének javítását a helyi önkormányzat a településpolitika lényeges elemének tekinti, és elkötelezett annak megvalósításában.

Általános önkormányzati feladat lehet:

- A közbiztonság fokozása és a bűnmegelőzés érdekében bevezetett intézkedések tiszteletben tartják az emberi méltóságot és az alapvető emberi jogokat.
- A lakosság biztonságérzetének és életminőségének javítása.
- A célok elérése érdekében:
  - az állami szervekkel,
  - az egyházakkal,
  - a polgárőrséggel,
  - a civil szervezetekkel,
  - más társadalmi szerveződésekkel való együttműködés.
- Az önkormányzat törekvése kiszámítható és biztonságos környezet megteremtése a településen élők, dolgozók, tanulók és az odalátogatók számára.
- Az önkormányzat aktív, kezdeményező szerepet vállal a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében és végrehajtásában.
- Kezdeményező tevékenységet fejt ki a helyi jelzőrendszerek, a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, valamint folyamatos értékelésében.
- A helyi önkormányzat ösztönzi és motiválja a helyi közösség szakmai és civil önszerveződéseit.
- Meghatározó szerepet kíván betölteni a társadalmi igények megfelelő becsatornázásával a bűnmegelőzés együttműködési rendszerében.

7.2. Településbiztonság

A település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért azok kezelése, a jogsértések megelőzése is elsősorban helyi összefogással valósulhat meg. A közbiztonsági helyzet, a lakosság szubjektív közbiztonságérzetét befolyásoló tényezők elemzésénél és értékelésénél mind a mikro-, mind pedig a makrokörnyezeti okokra figyelemmel kell lenni. Bizonyos álláspontok szerint a bűnözés jellemző módon nagyobb települések jelenségeként értelmezhető, ez azonban nem jelenti azt, hogy a kisebb településeken élők ne érezzék/érezzék (a) fenyegetettséget az áldozattá, sértetté válás szempontjából. Az egyes jogsértések bekövetkezésének tipológiája és dinamikája összefüggésbe hozható a település típusával, annak lokációjával, földrajzi, demográfiai adottságaival is.

A napközben felügyelet nélkül hagyott otthonok, amelyek védelme nem támogatott semmilyen típusú biztonságtechnikai eszközzel, inkább a közvetlenebb emberi,

szomszédi kapcsolatokat nélkülöző városokban jellemzőek. A közterületen elkövetett garázda jellegű magatartások, rongálások, erőszakos jellegű bűncselekmények is a nagyobb, heterogénebb népességgel rendelkező települések sajátosságaként jellemezhető.

Ajánlott elemek:

- Házak, lakások, üzlethelyiségek, üzemek, nyaralók és egyéb ingatlanok vagyonbiztonságának javítása. Például biztonsági záruk, biztonságos nyílászárók, riasztórendszerek, IP-kamerák beszerzésének támogatása, ösztönzése.
- Önkormányzati közutak állapotának figyelemmel kísérése. Például különböző szervezetek bevonása „útörjelzőként” az utak, kerékpárutak aktuális állapotának megismerésére.
- Forgalmkorlátozások és -szabályozások.
- Közösségi terek kialakítása/rendezése, karbantartása.
- Települések térfigyelő rendszereinek fejlesztése, szükség esetén a kamerák felvételeihez gyors hozzáférés biztosítása a rendőrség részére.
- Felelős állattartás érdekében helyi normák megalkotása és azok betartásának ellenőrzése, állattartók felvilágosítása.
- Az illegális hulladéklerakással összefüggő bűncselekmények és az ebből fakadó környezetszennyezés megelőzése érdekében fokozott figyelmet kell fordítani az ellenőrzésekre és a lakossági felvilágosítást célzó környezetvédelmi propagandára.
- Jó példa lehet a „TeSzedd! Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért” akció, amely már több éve eredményesen zajlik.

7.2.1. Vagyonvédelem

A tulajdonhoz való jog, a vagyon védelmének garanciái túlmutatnak az állam és/vagy az önkormányzat kizárólagosságán. Az elméleti alapvetések mellett ennek gyakorlati biztosítékai lehetnek a lakosság önvédelmi mechanizmusinak fejlesztésére, a tudatos vagyonvédelmi cselekvések ösztönzésére irányuló, példateremtő magatartási metodikák. Ahol tudatos a magánbiztonság, ott a közbiztonság is magasabb szinten realizálódik, amely hatások azonban oda-vissza működnek. A sértetté válás lehetősége (magánszemély vagy például helyhatóság esetében is) reális fenyegetettséget jelent. A település minden szintjén – egyén vagy közösség, magántulajdon vagy közvagyon stb. – csökkenteni kell a szubjektív közbiztonságérzetet alapvetően meghatározó és befolyásoló vagyon elleni jogsértések bekövetkeztének lehetőségét. Napjainkban a biztonság magasabb fokának eléréséhez mechanikai, elektronikai és humán biztonsági védelem széles spektruma áll rendelkezésre.

Ajánlott elemek:

- A településen kiépített térfigyelőkamera-rendszernek – a beruházások és fejlesztések által teremtett értékek megőrzése mellett – jelentős közbiztonság-

erősítő hatása van. A lakosság közbiztonság iránti igénye is szükségessé teszi a frekvenciátalibb területek megfigyelését. Törekedni kell a kamerarendszer – pályázati, illetve saját forrásból való – bővítésére.

Célszerű megvizsgálni a rendszerhez kapcsolt reagáló erő nagyságának és a reagálási készség dinamizmusának hatékonyabbá tétele érdekében a felügyelet létszámát, illetve bővítésének lehetőségét.

- A társasházi lakóközösségek által kiépített zárt láncú, épületen belüli videókamerás biztonsági rendszerek elfogadtatása, propagálása, a személy- és vagyonbiztonság területén betöltött jelentőségük széles körű megismertetése.
- A modern technikai lehetőségek alkalmazása mellett (smart city, kamerarendszerek...) a hagyományos, személyes kapcsolatokon alapuló, költséghatékony figyelő- és jelzőrendszeri megoldásoknak is lehet és van relevanciája. Az említett eszközök és lehetőségek rendszerben való, összehangolt alkalmazása teremtheti meg a biztonság elvárt szintjét, ami naprakész önképzéssel, szakmai (bűnmegelőzési) tudásbővítéssel válhat teljessé.
- Vagyonvédelmi Információs Pontok (VIP)²¹ bevonásával lehet erősíteni a lakosság vagyonvédelmi gyakorlati mechanizmusait.
- A legújabb védelmi eszközök, jelzőrendszerek, segélyhívó technikai berendezések igénybevételi lehetőségeinek megismerése, a lakosság tájékoztatása.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • A település, illetőleg a lakosság szubjektív közbiztonságérzetének erősítése érdekében a modern technikai lehetőségek alkalmazása mellett az építészeti bűnmegelőzési módszerek megismerése/megismertetése és alkalmazása. Prevenációs programok kidolgozásával, adaptálásával, képzések szervezésével a polgárok önvédelmi mechanizmusainak erősítése.
Felelős	A felelős megnevezése
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • Rendőrség, polgárőrség, biztonságtechnika szereplői, megyei bűnmegelőzési tanács.
Eszköz	A megvalósítás eszköze Szakemberek képzése, eszközök beszerzése és azok használatának ismertetése, kiadványok készítése, médiakampány szervezése.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Elért és a programokba bevont lakosság száma, megszervezett fórumok és rendezvények, felhasznált/kiosztott biztonságtechnikai eszközök, kiadványok száma.

21 A Csongrád-Csanád MRFK Bűnmegelőzési Osztálya által üzemeltetett mozgó információs pont, amely otthonbiztonsági térképből, vagyonvédelmi táskából és hasznos kiadványokból áll, és amelyet személyes tanácsadás tesz összetettebbé.

7.2.2. Külterületen élők biztonsága

Statisztikai adatok alapján Csongrád-Csanád megye lakosságának megközelítőleg kilenc-tíz százaléka él tanyán (külterületen), amely számadat dinamikusan alakul az aktuális gazdasági, társadalmi változások tükrében. Az itt élő lakosok között jelentős számban vannak idősek, egyedül élők. Emellett a megyében a tanyák elhelyezkedés szempontjából is a kiemelt figyelmet igénylő területek közé tartoznak. A bűncselekmények elkövetésének szempontjából ez a típusú külterület olyan élettér, ahol a szomszéd, a segítség messze van, a vagyonvédelmi eszközök, rendszerek hiányoznak, a lakosság az infrastrukturális adottságok miatt viszonylag nehezen mozog. Az államhatárok közel vannak, a nagy lakatlan terek miatt pedig a jogsértést elkövetők könnyebben el tudnak menekülni.

Mindezekre figyelemmel speciális bűnmegelőző, egyedi prevenciós megoldások alkalmazása szükséges.

A szórványtelepülésen élők szubjektív közbiztonságérzetének erősítése érdekében a megyei rendőr-főkapitányság 1997-ben kezdte meg külterületi biztonsági programjának kidolgozását. A Tanyaprogram elemei fokozatosan bővültek, alkalmazkodva a technológia, illetőleg az itt élők biztonsági igényeinek változásához. A nagy mintaprojekt azóta már több megyében szolgálja a külterületen élők biztonságát. Az országhatárunkon túl pedig számos európai államban²² is adaptálták.

A helyi stratégiában itt lehet kifejtetni, hogy a megvalósítók milyen feladatokat kívánnak bevonni az attrakcióba.

Ajánlott elemek:

- Tanyaépületek, nyaralók és egyéb ingatlanok vagyonbiztonságának javítása.
- Földtulajdonosok, gazdák bevonása a külterületek biztonságának érdekében.
- A biztonság speciális igénye és szavatolása olyan megoldások kidolgozását teszi szükségessé, mint a Civil/Közbiztonsági Hírlánc, Külterületi Járőrszolgálat, Tanyakabinetek működtetése, drónok alkalmazása. (A külterületen élő lakossággal folyamatos kapcsolatot tartó, velük napi szinten érintkező személyek, így elsősorban a posta külterületen szolgálatot teljesítő dolgozói, a szociális szféra munkatársai, a házi orvosok, a közösségi közlekedés helyi gépjárművezetői, a tanyai boltok eladói, a mezőőrök, a vadásztársaságok tagjai, a polgárőrök, körzeti megbízottak stb., akik a külterületen tapasztaltakat soron kívül megosztják a beavatkozás igénye szerinti érintett szervezet képviselőjével, a szükséges/azonnali intézkedés megtétele érdekében. Gyakorlatilag egy biztonsági háló.)
- Tanyakabinetek működtetése (a Közbiztonsági Hírlánc tagjainak rendszeresen szervezett, közvetlen kommunikáción alapuló tapasztalatszerelése).

²² Bulgária (2013), Spanyolország (2013).

- A régióban prevenció feladatát ellátó Mobil Bűnmegelőzési Centrum²³ alkalmazása a nehezebben elérhető területeken, „mozgó fórumok” formájában.
- A településhez tartozó állandóan vagy időszakosan lakatlan külterületi ingatlanok folyamatos regisztrálása.
- A külterületen élő lakosság ösztönzése, hogy készítsenek olyan leltárt, amely naprakészen tartalmazza vagyontárgyaik, mezőgazdasági eszközeik, gazdaságuk stb. legfontosabb adatait, jellemzőit.
- „Pusztázó” kiadványok szerkesztése és eljuttatása elektronikus/nyomtatott formában a címhelyekre.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • A külterületen élők szubjektív közbiztonságérzetének javítása érdekében az új bűnelkövetési módszerek figyelemmel kísérése, folyamatos monitoringozása. Tanyakabinet, hírlánc és járőrszolgálatok szervezése és működtetése. Hatékony, felhasználóbarát bűn- és balesetmegelőzési programok bevezetése.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • A Közbiztonsági Hírlánc (Tanyakabinet) tagjai, megyei bűnmegelőzési tanács.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Fórumok, prevenció aktivitások szervezése, <i>Pusztázó</i> kiadványok szerkesztése.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Aktivitások száma, elért lakosság száma, járőrözések mutatói stb.

7.2.3. Építészeti bűnmegelőzés, smart city

Az épített környezet jelentősen befolyásolja az egyén, a közösség hangulatát, a szubjektív közbiztonságérzetet, és összességében az életminőséget. Bűnmegelőzési szempontból fontos eszköz a terület- és településrendezés, a közterek, az épületek és a belső terek tervezése, amelyekhez szervesen kapcsolódik a forgalom-, a kert- és a tájtervezés. A városépítészetén túl szintén közvetlen hatással van az emberi érzékelésre és viselkedésre az épületek tömeg- és téralakítása, anyag- és színhasználata, a be- és megvilágítás mértéke, valamint a környezet általános állapota. Ebben az alponban azt célszerű megjeleníteni, hogy a település valamelyik kulcsterületen tervez-e feladatokat végrehajtani.

„[...] az építészeti bűnmegelőzés olyan építészeti, településfejlesztési, táj- és kert-építési, forgalomtechnikai, fénytechnikai, pszichológiai és kommunikációs módszerek összessége és együttes alkalmazása, amelyek az épített környezet utólagos

23 A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács régiós szinten biztosított a megyék számára prevenció kisbuszokat.

átalakításával, valamint az építendő tudatos tervezésével és megvalósításával a bűnelkövetés lehetőségeit csökkentik, illetve megszüntetik.”²⁴

A 21. században elindult tendencia az úgynevezett „smartosodás” folyamata, amelynek elemeivel már hazánk nagyobb városaiban is találkozhatunk. A smart city kulcsterületei a modern technológiai lehetőségeket, megoldásokat egymást erősítő rendszerben alkalmazza, egységes ökoszisztémaként kezelve a várost és környezetét.

Ezek a területek:

- Közlekedés (például elektromos járművek, pilóta nélküli eszközök, okosgyalogátkelőhelyek kialakításának preferálása).
- Energetika/megújuló energiák.
- Városi környezet (például köztéri Wi-Fi, smart kaputelefon-rendszerek).
- Életvitel/E-egészségügy (mobil segélykérő rendszer).
- Kormányzás és városigazgatás (smart vállalkozás-fejlesztés, E-kormányzás, digitális múzeum és könyvtár).
- Infokommunikációs infrastruktúra (5G hálózati infrastruktúra, felhőalapú szolgáltatások stb.).

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • A 21. század olyan modern lehetőségeket teremt/biztosít a védelem minden területén, amelyek nyomon követése folyamatos szakmai figyelmet igényel. • Ezek megismerése, alkalmazása érdekében szükséges a megfelelően képzett szakemberek biztosítása a smart city technikai fejlesztésé(i)nek lehetséges adaptálása érdekében.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • A közbiztonság megteremtésében részt vevő aktorok.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Szakemberek képzése, továbbképzése, előadások, bemutatók, fórumok tartása.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Kiképzett szakemberek száma, elért és a programokba bevont lakosság szám, a prevenciók aktivitások mutatói.

24 DALLOS 2008: 110.

7.2.4. A magánbiztonsági szféra bevonása a településbiztonság megteremtésébe

Magyarországon a rendszerváltást követően kezdett a magánbiztonsági ágazat kialakulni, folyamatosan bővülő szolgáltatási körrel. A hagyományos őrzés-védelem mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap az információbiztonság, az adatvédelem, a logisztikai szolgáltatások rendszere, az üzleti hírszerzés stb. Megállapítható, hogy mára már nem értelmezhető magánbiztonság nélkül kiegyensúlyozott közbiztonság. Az e területen tevékenykedő cégek és személyek a kockázatelemzéseken alapuló speciális szakmai tudásának integrálása a rendszerszintű együttműködésbe jelentős mértékben hozzájárul a települések biztonságosabbá tételéhez.

Ajánlott elemek:

- A település magánbiztonság területén tevékenykedő szereplőinek bevonása az együttműködés rendszerébe szakmai fórumok, képzések és oktatások tartásával.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • A magánbiztonság által nyújtott lehetőségek vizsgálata, a szereplők (folyamatos nyomon követése mellett az új és újabb megjelenők feltérképezése) azonos platformba szervezése különböző kommunikációs lehetőségek kiaknázásával. • Szakmai fórumok, képzések és oktatások tartása.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • A település magánbiztonság területén tevékenykedő szereplői. • Megyei bűnmegelőzési tanács. • Rendőrség. • Polgárőrség.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Fórumok, előadások szervezése.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Aktivitások és az elérték/bevontak száma.

7.2.5. Az egyes rendészeti feladatokat ellátó szervezetek

A közrend, a közbiztonság olyan alapérték, amely fenntartásához elengedhetetlen az állami és önkormányzati rendszerek összehangolása a rendészeti feladatokat ellátó személyek együttműködési struktúráiban. A 2012. évi CXX. törvény egységesítette a rendészeti feladatokat ellátó személyekre vonatkozó alapvető eljárási, intézkedési szabályokat, nevesítve az ilyen jellegű feladatokat ellátó személyek körét.

Megállapítható, hogy országos viszonylatban e személyek száma és rendészetben betöltött szerepük folyamatosan növekszik, újabb tartalmakkal bővül.

Ajánlott elemek:

- Önkormányzati rendészet működési formájának meghatározása és létrehozása.
- Amennyiben működik önkormányzati rendészet, a bővítés lehetőségének megvizsgálása.
- Közterület-felügyelet működtetése.
- Az egyes rendészeti feladatokat ellátók (például mezőrőr) aktív bevonása a településbiztonsági feladatokba.
- Egyes rendészeti szakfeladatok integrált ellátásának megvalósítása a Közterület-felügyelők által.
- Meghatározott időszakonként és területen a közös szolgálat összehangolása a polgárőrséggel és a rendőrséggel.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • Az Önkormányzati rendészet létrehozási lehetőségének vizsgálata, működésének aktualizálása, közterület-felügyelet működtetése, közös szolgálatok szervezése a polgárőrséggel, rendőrséggel.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • Polgárőrség, rendőrség.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati rendészet létrehozása, működtetése. • Közös közterületi szolgálatok szervezése, közterület-felügyelet működtetése.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Kialakított és működtetett önkormányzati rendészet, szolgálatok száma.

7.2.6. A polgárőrség

A polgárőrség Magyarország közbiztonságának megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés. A szervezet stratégiai partnereként önkéntesen, ellenszolgáltatás nélkül, társadalmi munkában fejti ki tevékenységét, amellyel jelentős mértékben hozzájárul a települések közbiztonságának magasabb szintre emeléséhez. Alapfeladatuk a helyi közrend és közbiztonság védelme, amely a közterületi járőr- és figyelőszolgálatok, jelzőrendszeri tevékenységük, helyszínbiztosításokban, határvédelemben betöltött szerepük során is realizálódik, ugyanakkor aktívan részt vesznek a prevenció magasabb szintre emelésében is. Teszik mindezt szoros együttműködésben az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és más civil szerveződésekkel.

Ajánlott elemek:

- Polgárőrség létrehozásának kezdeményezése a településen.
- A már meglévő polgárőr-egyesület támogatása.
- Meghatározott időszakonként és területen a közös járőrszolgálat összehangolása a rendőrséggel, valamint az egyes rendészeti feladatot ellátó személyekkel.
- Az Országos Polgárőr Szövetség aktuális bűn- és baleset-megelőzési programjainak integrálása a településbiztonság fokozása érdekében.
- Zsaru-Car rendszer lehetőség szerinti bevonása a körözés alatt álló gépjárművek felderítése, kiszűrése érdekében.
- A lakosság ösztönzése a Szomszédok Egymásért Mozgalom (SZEM) megismérésére, amely költséghatékony módon támogatja a különböző településrészen élő emberek egymás iránti érzett felelősségvállalását, csökkentve az esélyét az egyes vagyon elleni bűncselekmények bekövetkeztének.
- „Az egy iskola – egy polgárőr program”-ban aktív részvétel.
- „Polgárőrök a tanévkezdés biztonságáért” prevenciós megoldások a fiatalok biztonságérzetét erősíthetik az odafigyelés és törődés egyszerű, de hatékony eszközeivel.
- A különböző polgárőrtagozatok (határvédelmi, lovas, kutyás) működésének megvizsgálása az adott településen. A település specialitásához illesztve célszerű bevonni az egyes tagozatokat a biztonság megteremtésébe.
- A településeken megtartott rendezvények biztosításában való aktív közreműködés.
- A település által benyújtott prevenciós pályázatokban együttműködés erősítése.
- Bike Safe programban támogató, segítő közreműködés a településen.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • Polgárőrség hatékony működésének megszervezése a településen. • SZEM-mozgalom megismertetése a lakossággal. • Közös járőrszolgálatok szervezése a rendőrséggel, önkormányzati rendszettel, a közbiztonsági hírlánc tagjaival. • Zsaru-Car rendszer működtetése. • A település közbiztonságának javítása érdekében problémafókuszú esetmegbeszélések szervezése, szakmai együttműködők bevonásával.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • Rendőrség, önkormányzati rendszert, jelzőrendszer tagjai.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Közös járőrszolgálatok szervezése. • A lakosság körében már meglévő országos és helyi kezdeményezésű prevenciós programok végrehajtása, újak kidolgozása.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.

Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> • Önállóan teljesített járőri óraszám a településen. • (Közös) járőri tevékenység (óraszám) a településen. • SZEM-mozgalom kialakítása, eredményes működése. • Elért lakosság szám. • Prevenációs programok, esetmegbeszélések száma a településen. • Zsaru-Car alkalmazása megadott időintervallumban. Megtalált körözött gépjárművek száma.
------------------	--

7.3. Gyermek- és ifjúságvédelem

A bűnmegelőzés területén dolgozó szakemberek, nemzetközi felmérések a prioritások közül az egyik legfontosabbnak a gyermek- és ifjúságvédelem feladatát tartják. A fiatalok nevelése, oktatása az egész társadalom és az állam egyik legfontosabb és legalapvetőbb feladata és értéke. Ahhoz, hogy megfelelő hatást gyakorolhassunk a fiatalok életére, és azokban a helyzetekben tudjuk őket segíteni, amelyekben ténylegesen támogatásra szorulnak, ismernünk kell a körülményeiket. Nehézségeiket sokfajta kutatás elemzi, vizsgálja, amelyek alapján megállapítható, hogy a korosztályt fenyegető veszélyekre kizárólag jól végiggondolt, komplex prevenációs eszközökkel lehet hatékonyan reagálni.

7.3.1. Oktatási és ifjúságvédelmi feladatok

Megállapítható, hogy a nevelési-oktatási intézmények dolgozói kiemelkedő szerepet töltenek be a bűnmegelőzésben. A pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök, iskola-egészségügyi ellátás tagjai, védőnők, szociális munkások, iskolapszichológusok nemcsak a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaiként, hanem mint a nevelés, egészségfejlesztés és egészségmegőrzés, a bűnmegelőzési információk közvetítői vesznek részt a prevencióban. A nevelés maga a bűnmegelőzés egyik alaptevékenysége, hiszen a biztonsággal és annak megőrzésével kapcsolatos információkat, attitűdöket, magatartásformákat a gyermekek és fiatalok nevelése során lehet a leghatékonyabban elsajátíttatni.

Ajánlott elemek:

- Az országosan jól működő programok adaptálása.
- A programok működtetésében érintett szakemberek és kortárs segítők képzése és továbbképzése.
- Az országos és megyei szinten kidolgozott „jó gyakorlatok” (Kék Tér, KEVE, Bűnmegelőzés az iskolában stb.) oktatás rendszerébe integrálása.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> - A fiatalokkal foglalkozó szakemberek folyamatos képzése annak érdekében, hogy képesek legyenek prevencióis foglalkozások megtartására. - A prevencióis „jó gyakorlatok” megismerése, alkalmazása.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • A fiatalokkal kapcsolatba kerülő szakemberek, jelzőrendszeri tagok.
Eszköz	A megvalósítás eszköze Képzések, valamint a szabadidő hasznos eltöltését támogató prevencióis programok szervezése, „jó gyakorlatok” bevezetése.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Elért gyermekek, fiatalok létszáma. • Képzések mutatói. • Helyben kidolgozott vagy adaptált és megvalósított programok száma.

7.3.2. Fenntarthatóságra nevelés – környezetvédelem – állatvédelem

A környezet- és állatvédelem, a fenntarthatóságra nevelés fontos része a mindennapi oktatói-nevelői tevékenységnek, mind a mikro- (az egyén és a család), mind pedig a makroközösségek (például iskolák) szintjén. Egy biztonságos, „zöld jövő” garanciája csak a tudatos és tervezett szemléletformáló tevékenységgel tud megvalósulni

Ajánlott elemek:

- Biztonságtudatosságra és felelős állattartásra nevelés, szemléletformáló óvodai foglalkozások tartása, például a „Panna és Barna Biztonságboldogója”²⁵ elnevezésű, és az NBT által kidolgozott prevencióis projektek alkalmazásával.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • A fenntarthatóságra és biztonság tudatosságra nevelés a mindennapi gyakorlat részévé kell hogy váljon, ehhez nagy szükség van a témához kapcsolódó a korszerű elméleti és gyakorlati ismeretek átadására. Ennek érdekében a gyermekekkel foglalkozó szakemberek képzése, ismereteinek bővítése elengedhetetlen. • Preferálni kell az óvodában és az iskolában a biztonság tudatosságra és felelős állattartásra nevelést, többek között a kortárs szemléletformáló foglalkozások tartásával is.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • Környezet- és állatvédelmi szakemberek. • Pedagógusok. • Rendőrök. • Megyei bűnmegelőzési tanács.

²⁵ Lásd: www.bulisbiztonsag.hu/letoltesek.

Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Képzések, módszertan segédanyag(ok) felhasználása. • Megvalósított „jó gyakorlatok” alkalmazásának alakulása.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Képzések adatai. • Elért célcsoport száma. • Megtartott tájékoztatók és előadások számadatai.

7.3.3. Drogprevenció

A drogprevenció célja olyan ismeretek átadása, amelyek birtokában a drogfogyasztás megelőzhető, gyakorisága csökkenthető, időbelisége késleltethető. Kialakulása egy folyamat eredménye, amely az egyént érő különféle külső hatások, belső folyamatok függvényében realizálódhat. Az oktatási intézmények kiemelt prevenciószínterek. Mind országos, mind pedig területi szinten működnek rendőrségi, nonprofit szervezetek által végrehajtott bűnmegeelőzési programok.

Egyre több településen alakulnak úgynevezett Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok. Tagjaik a drogprobléma kezelésében szerepet vállaló állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek képviselői. Olyan szakmai konzultációs munkacsoportok ezek, amelyeket a helyi önkormányzatok elkötelezettsége, a kábítószer-probléma kezelését célzó lokális szakmai összefogás hívott életre. Feladatuk, hogy összehangolják a drogprobléma visszaszorításában szerepet vállaló intézmények munkáját. Ennek érdekében a lokális helyzetfelmérés eredményeire támaszkodva helyi stratégiát dolgoznak ki a kábítószer-probléma visszaszorítására. Egységes szakmai és módszertani szemléletmód megvalósítására törekcsenek, továbbá arra, hogy összehangolják és észszerűsítsék a helyi szinten zajló, kábítószer-fogyasztást megelőző, valamint kezelő tevékenységeket.

Ajánlott elemek:

- A probléma kezelése egészségmegőrző, tudatos cselekvést és döntést segítő mechanizmusok fejlesztésével, erősítésével, holisztikus szemlélettel lehetséges, eredményesen integrálva a terület legfontosabb szerepvállalóit.
- KEF-ekkel való kapcsolatfelvétel.
- Előadások tartása.
- Kapcsolattartás az úgynevezett szakmai rehabilitációs intézményekkel.
- A „Biztonságos szórakozóhelyek” programok kialakítása, továbbvitele, fejlesztése, mivel a droghasználat jelentős része továbbra is a szórakozóhelyekhez kötődik.
- Kritikus időszak a szórakozóhelyekről való hazajutás. Ezen a területen is lehet előre lépni. Például „apa taxi” közösség megszervezésével, vagy kisebb települések esetén az önkormányzati kisbuszok bevonásával a biztonságos hazajutás elősegítése érdekében. A „Ki visz majd haza?” program ismertetése.

- A témában elérhető bűnmegelőzési kisfilmek vetítése, ismertetése szakemberek segítő feldolgozása mellett.
- Pályázatok figyelemmel kísérése, különösen a KEF-ek tekintetében.
- A település által működtetett közösségi oldalakon a célzott korosztálynak tájékoztató kisfilmek bemutatása.

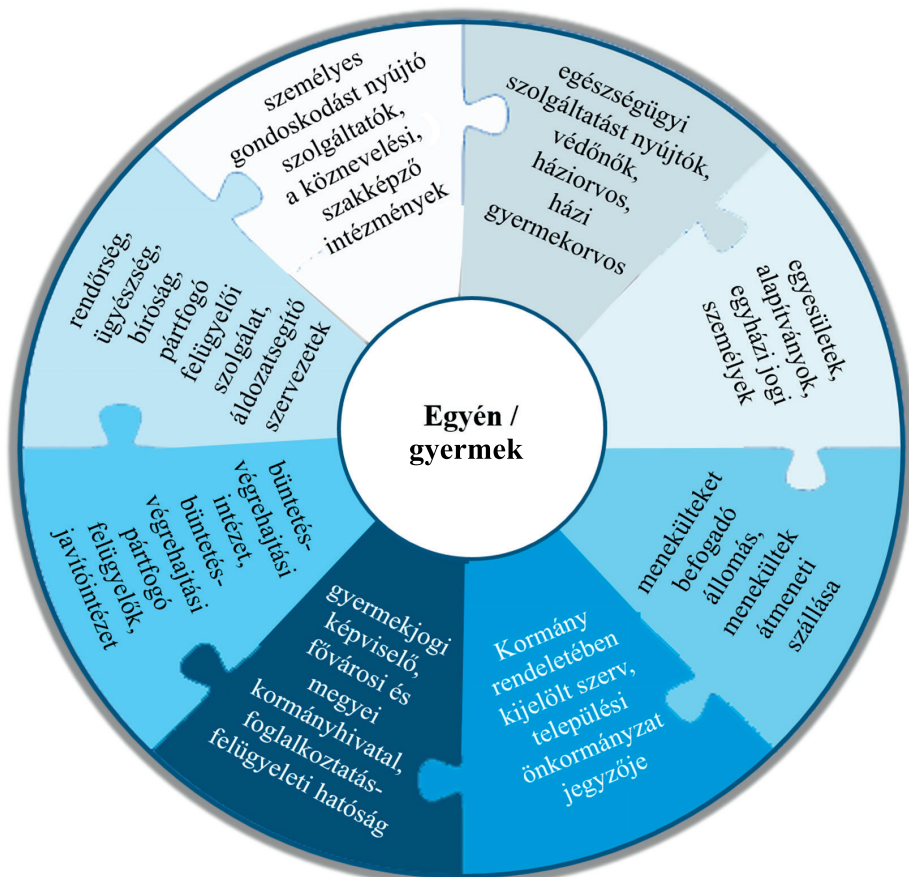
A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása KEF működtetése, illetőleg amely településen nincs, annak létrehozása. <ul style="list-style-type: none"> • A meglévő tevékenységének aktualizálásával, olyan helyi szintű szakmai konzultációs munkacsoport létrehozása, amely képes hatékony válaszokat adni a településen tapasztalt kábítószer-problémákra, azok megelőzésére, kezelésére. • A drogmegelőzésben szerepet vállaló intézmények munkájának összehangolása. • A lokális helyzetfelmérést követően drogstratégia kidolgozása. • Képzésekkel, előadásokkal az érintett korosztály és családtagjaik tudatformálása. • Országos és helyi bűnmegelőzési (intézményi) programok alkalmazásának támogatása.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • KEF-tagok. • Kábítószer-megelőzésben érintett szervezetek képviselői. • Egészségügyi intézmények delegáltjai. • Megyei bűnmegelőzési tanács. • Rendőrség.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Fórumok, képzések szervezése. • Stratégia/cselekvési terv készítése. • Prevenációs programok.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • KEF létrehozása, megújítása. • KEF-ülések száma évente. • Stratégia/cselekvési terv elkészítése. • Bevont és elért lakosság szám. • Alkalmazott megelőzési programok. • A „jó gyakorlatok” száma. • Helyben kidolgozott vagy adaptált és megvalósított programok száma.

7.3.4. Jelzőrendszeri feladatok

Az Alaptörvény meghatározza, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Ezen alapvetés érvényesülésének érdekében a gyermekek számára – születéstől a nagykorúság eléréséig – olyan biztonsági hálót kell teremteni és hatékonyan működtetni, amely nem enged/ad teret és lehetőséget kiesésre. E cél elérése érdekében a jelzési kötelezettséggel bíró szakemberek feladatellátásuk során – szakmai elhivatottságuk

és legjobb tudásuk alapján – az észlelt veszélyeztető körülményekkel kapcsolatban azonnal megteszik a szükséges intézkedéseket, jelzéseket.

3. ábra: Észlelő- és jelzőrendszer

Forrás: a szerzők szerkesztése a 2022. április 27-én hatályos 1997. évi XXXI. törvény 17. § (1) bekezdés a)–r) pont alapján

Ajánlott elemek:

- Érintett hatóságok, szervezetek közötti jelzőrendszeri kontaktok folyamatos aktualizálása.
- Esetmegbeszélések tartása.
- Szakmai protokoll összeállítása.
- Érzékenyítő tréningek tartása, képzések.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • Helyi gyermekvédelmi partnerségi protokoll kidolgozása a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyabb működtetése érdekében. • Esetmegbeszélések, képzések, tréningek szervezése.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Esetmegbeszélések, képzések, szintetizáló konferenciák lebonyolítása kortárs segítők bevonásával.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Kidolgozott helyi gyermekvédelmi partnerségi protokoll. • Ki- és továbbképzett szakemberek, fórumok, tréningek adatai. Esetmegbeszélések száma.

7.4. Az áldozattá válás megelőzése, áldozatok segítése

Az áldozatvédelem fókuszában az áldozattá válás megelőzése áll, míg az áldozatsegítés a már áldozattá vált személyek több irányba ható támogatását jelenti (felvilágosítás, pszichológiai és jogi segítségnyújtás, pénzügyi segély, segítség érdekvégyesítésben). Ebben az állami áldozatsegítés szervei – Áldozatsegítő Szolgálat, Áldozatsegítő Központ – mellett civil szervezetek is részt vesznek. Cél az áldozatok minél szélesebb körének elérése, az életminőségükben veszélybe került személyek társadalmi, erkölcsi és anyagi sérelmeinek enyhítése a társadalmi szolidaritás és méltányosság elvei alapján.

A beavatkozások fókuszába a tájékoztatást és az áldozattá válás elkerülését segítő, valamint az összefogás és együttműködés lehetőségeire alapozó programokat kell állítani.

Ajánlott elemek:

- Rendszeres esetmegbeszélések tartása a jelzőrendszeri tagok bevonásával, az illetékes Áldozatsegítő Központ közreműködésével.
- Információs hírlánc működtetése a településen élő, krízishelyzetbe jutott emberek ellátására, megsegítésére, az áldozatsegítő tevékenységek összefogása és hatékony működtetése érdekében.
- Kríziscsoport alakítása ajánlott (pszichológus, egyházi személy, jogász, rendvédelmi szakember stb.).
- Zöld szám működtetése.
- Célszerű a közösségi média, az önkormányzati honlap felületén a segítő szervezetek elérhetőségeit mindenki számára teljeskörűen biztosítani.
- Képzések szervezése.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • Az áldozattá válás megelőzése, illetőleg a már áldozattá vált személyek hatékony és több irányú támogatása érdekében információs hírlánc létrehozása, a jelzőrendszer tagjainak összefogása. • Biztosítani kell, hogy a segítő szervezetek mindenki számára elérhetőek legyenek (közösségi média, nagy ügyforgalmú helyek – mint hivatalok, tömegközlekedés, orvosi rendelők – kivetítője, önkormányzati honlap).
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • Gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai, ÁSK, civil segítő szervezetek.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Információs hírlánc protokolljának kidolgozása, esetmegbeszélések szervezése, lakosság számára figyelemfelhívó/tájékoztató anyagok készítése és közzététele. • Egy zöld szám létrehozása és/vagy szakmai segítő, tanácsadó chat/e-mail működtetése. • Az áldozatvédelemmel és áldozatsegítéssel kapcsolatos szakmai filmek, spotok vetítésének biztosítása az ügyfélfogadó termekben.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Közös esetkezelések és esetmegbeszélések száma, zöld szám, kiadványok, képzések száma.

7.5. Kibervédelem – internetes bűncselekmények megelőzése

A kiberbiztonság a digitális adatok, készülékek és eszközök védelmére irányuló lépések összessége. A technológia rohamos fejlődésével életünk egyre több területe tevődik át – részben vagy egészben – a világhálóra. A lakossági felhasználók mellett komoly támadásoknak, veszélyeknek vannak kitéve az állam és közigazgatás szervei, vagy a gazdasági szektor szereplői is. A védendő dolgok közé tartoznak például a személyes adatok, különböző fiókok, fájlok, fotók, amelyek biztonsága érdekében jól átgondolt prevenciók folyamatokat és eljárásokat kell bevezetni, betartani és betartatni.

Ajánlott elemek:

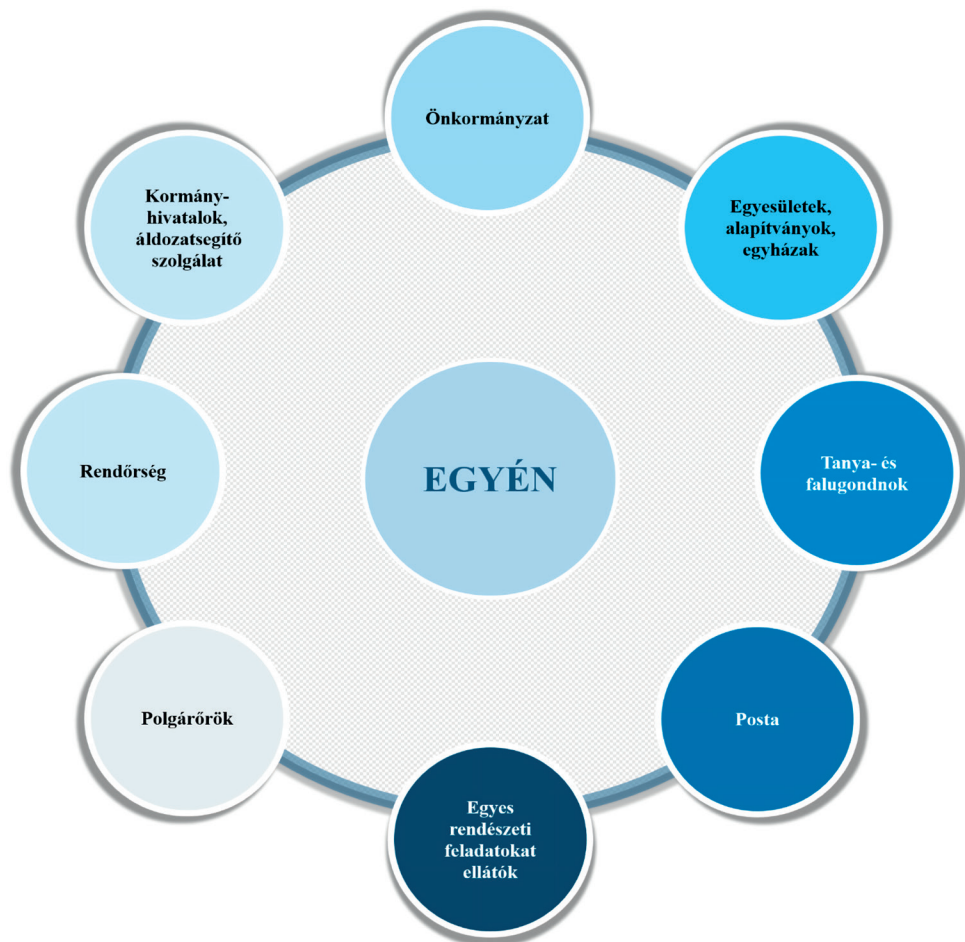
- Az önkormányzat szerveinél, intézményeinél és gazdasági társaságainál a felhasználók tudatos internethasználatának ösztönzése (többtényezős hitelesítések, erős és különböző jelszavak, naprakész szoftverek, eszközök zárolása, kívülről érkezett üzenetek szűrése, különös tekintettel a mellékletekre, a levél fejlécében szereplő adatokra és a levél nyelvezetére).
- Közösségi média felületén való megosztások mint lehetséges és soktényezős veszélyforrások. (<https://saferinternet.hu>)
- Szülők felvilágosítása az internet veszélyeiről, annak gyermekbiztos használatáról.
- Idősebbek fiatalok általi segítése információtechnológia, „kütyü” oktatása (például unoka – nagyszülők, önkéntesként online diszpécser) által.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • Az önkormányzat munkatársai, a település lakossága számára képzések szervezése a tudatos internethasználat érdekében. Különböző szintű gyakorlatorientált előadások, oktatások lebonyolítása.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • Internetbiztonsági szakemberek, rendőrség.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Képzések, előadások, szakmai anyagok, ismeretterjesztő honlapok.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolt indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Elért lakosság, bevont szakemberek, képzések száma.

7.6. Időskorúak védelme

Az időskorú személyek megbecsülése és tisztelete mellett speciális megoldásokkal lehet biztonságukat megfelelően hatékony módon szavatolni. Bizonyos bűncselekmények bekövetkezése esetükben nagyobb kockázatot jelent. Kihasználva a korosztály életkori sajátosságaiból is adódó biztonsági deficiteket (elmagányosodás, egészségi állapot romlása, igény a közösségi kapcsolatokra, technikai tudás hiánya stb.) környezetükben (unokázó) csalók, házalók megjelenésével lehet számolni. Olyan prevenció programok szervezése ajánlott, amelyet a korosztály könnyen és szívesen fogad be.

4. ábra: Segítői hálózat felépítése

Forrás: a szerzők szerkesztése

Ajánlott elemek:

- Játékos, ismeretbővítő vetélkedők szervezése szituációs gyakorlatokkal.
- Segítő kortársak képzése az ismeretek hatékony továbbadása érdekében.
- Speciális színházi előadások.
- Településen 65 évesnél idősebb, egyedül élő, magukról gondoskodni nehezen vagy egyáltalán nem képes személyek felmérése.
- Indokolt esetben szükséges lehet technikai eszköz telepítése az elhagyatottabb környezetben vagy nehezen megközelíthető helyen élő idősek esetében. Az ilyen eszközökkel probléma esetén (például támadás, egészségkárosodás, betegség) segítséget lehet kérni.
- Felvilágosító előadások a sértetté válás megelőzése céljából.

A tervezett intézkedéshez rendelt végrehajtandó feladat leírását az alábbi formában és tartalommal javasolt a stratégiában szerepeltetni.

Intézkedés	A tervezett intézkedés, végrehajtandó feladat megfogalmazása <ul style="list-style-type: none"> • Az aktuális (bűnügyi) helyzet folyamatos monitorozása (trükkös tolvajok, unokázós, feltöltőkártyás, nyereményjátékos csalások, az áldozattá válás fokozott veszélyét hordozó szituációk feltérképezése, a külterületi életforma, magányos életmód, hozzátartozók hiánya) mellett a szükséges felvilágosítások megtétele folyamatosan és aktualizálva. • Meg kell találni az idősek elérésének leghatékonyabb módjait és eszközeit, aminek érdekében ajánlott kortárs segítő csoportot létrehozni, (ki)képezni.
Felelős	A felelős megnevezése.
Partner	A feladat végrehajtásában közreműködő partner <ul style="list-style-type: none"> • Rendőrség. • Időügyi tanács(ok). • Idősek/nyugdíjasok klubja. • Egészségügyi szakemberek. • Idősokkal foglalkozó ellátórendszer tagjai.
Eszköz	A megvalósítás eszköze <ul style="list-style-type: none"> • Kiképzett kortárs segítők igénybevétele. • Prevenációs programok lebonyolítása. • Színházi előadások szervezése.
Határidő	A kitűzött határidő pontos feltüntetése.
Indikátor	A feladathoz kapcsolódó indikátor (amennyiben van) <ul style="list-style-type: none"> • Elért idősök, és az érdeklődésben bevont szakemberek, előadások, fórumok, kiképzett kortárssegítői létszám.

8. Nyomon követés (monitoring)

Ebben a fő fejezetben célszerű szerepeltetni, hogy az elfogadott települési közbiztonsági stratégia célkitűzései és feladatai megvalósulását milyen módon (például beszámoltatás, képviselő-testületi ülés) monitorozza a települési önkormányzat.

- Szükséges meghatározni, hogy ennek érdekében, figyelemmel a tervdokumentumban meghatározott határidőkre, milyen adatok gyűjtése és elemzése elengedhetetlen.
- Emellett pontosan meg kell fogalmazni, hogy milyen időközönként (például éves, féléves, havi, vagy az adott feladat végrehajtását követően azonnal) történik a nyomon követés.
- Természetesen itt is ki kell jelölni a monitoring felelősét.

9. Értékelés

Ebben a fő fejezetben célszerű szerepeltetni, hogy az elfogadott települési közbiztonsági stratégiában rögzített célok, célkitűzések és feladatok összevetését az elért helyzettel, aktuális állapottal milyen módon, milyen időközönként fogja az önkor-

mányzat értékelni. (Például a stratégia végrehajtási időintervalluma szerinti, éves, féléves, havi, vagy az adott feladat végrehajtását követően azonnal.)

- Fontos dokumentálni, hogy ha vannak nem teljesült célok, azoknak mi volt az oka, és a megvalósításuk érdekében milyen eszközöket fognak alkalmazni.
- Ki kell térni arra, hogy a települési önkormányzat milyen formában (például beszámoltatás, képviselő-testületi ülés, auditor igénybevétele) értékeli majd a stratégia megvalósulását.

10. Felülvizsgálat (az elfogadott bűnmegeelőzési stratégia módosítása)

Ebben a fő fejezetben célszerű szerepeltetni, hogy az elfogadott települési közbiztonsági stratégia nyomon követésének vagy értékelésének eredménye alapján mikor, milyen intézkedések bevezetése indokolt.

- Szükséges rögzíteni, hogy milyen módon, milyen jogi aktussal történik majd a korábban elfogadott bűnmegeelőzési és közbiztonsági stratégia korrigálása, aktualizálása.

VI. Összegzés

A biztonság a 21. században az életminőség egyik legfontosabb tényezőjévé vált mindenhol és mindenki számára. Az egyén szintjén megjelenő közrenddel kapcsolatos érzéseket döntően a közvetlen környezetben megjelenő problémák, benyomások határozzák meg. Egy település közbiztonsági helyzete több összetevő egymást kiegészítő hatásának eredménye, amelyet – szükség esetén – kedvezőbb irányba elmozdítani csak irányított, összehangolt és együttes tevékenységgel lehet. A mindenkori kooperáció tagjai a közigazgatási egységért felelősséggel tartozó és azt vállaló szervezetek, intézmények, társulások, valamint a helyi közösség alapegységei, az egyének. A tevékenységek összehangolását, tervszerű megvalósítását egy szakmailag alátámasztott, közös koncepción alapuló stratégia szolgálhatja.

A módszertani ajánlásban először tisztázni kell az elméleti dogmatikai alapokat, alapfogalmakat, jogszabályi háttérrel, illetve a stratégiaalkotás jelentőségét. Ezt követően egy alapos és szerteágazó helyzetértékelés építőköveit ismertetjük. A továbbiakban a stratégiaalkotás fő lépéseit ismertetjük részletesen, konkrét intézkedések és ajánlások bemutatásával. A stratégiai gondolkodás nem kerüli el azokat az alapvető kérdéseket sem, mint az adott település önkormányzati rendészeti szervezeteinek felülvizsgálata, ilyen szerv alapítása. A tanulmányban külön figyelmet kapnak a Nemzeti Bünmegelőzési Stratégia kiemelt beavatkozási területei és annak egyes elemei, különös tekintettel településbiztonságra, a gyermek- és ifjúságvédelemre, az áldozattá válás megelőzésére. A módszertani ajánlást mindvégig áthatja a gyakorlatorientált megközelítés, ami megkönnyíti a leírtak implementálását az adott településre, ehhez persze gondos egyediesítésre van szükség.

Azon települések, amelyek komolyan veszik az ajánlásban foglaltakat, és ennek szem előtt tartásával fejlesztik a helyi közbiztonságot, nagyon sokat tesznek a település közösségéért és jövőjéért.

VII. Felhasznált források

- BODA József szerk. (2019): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest: Dialóg Campus.
- BACSÁRDI József – CHRISTIÁN László (2017): Hol tart jelenleg az önkormányzati rendészet? In CHRISTIÁN László (szerk.): *Rendészettudományi kutatások. Az NKE Rendészetelméleti Kutatóműhely tanulmánykötete*. Budapest: Dialóg Campus. 27–38.
- CHRISTIÁN László – ROTTLER Violetta (2019): A magánbiztonság és az önkormányzati rendészet fogalomrendszere. In CHRISTIÁN László – MAJOR László – SZABÓ Csaba (szerk.): *Biztonsági vezetői kézikönyv*. Budapest: Dialóg Campus. 13–36.
- CHRISTIÁN László (2019): A vidékbiztonság rendészeti szereplői és együttműködésük. *Rendőrségi Tanulmányok*, 2(1), 123–143.
- CHRISTIÁN László (2020): A helyi önkormányzatok felelőssége a települések közbiztonságának megteremtésében. *Magyar Rendészet*, 20(3), 55–78. Online: <https://doi.org/10.32577/mr.2020.3.4>
- CHRISTIÁN László (2022): *Komplementer rendészet*. Budapest: Ludovika.
- CHRISTIÁN László – GÖRÖMBEI László (2022): A kistelepülések közbiztonságának fejlesztési lehetőségei. *Pro Publico Bono: Magyar közigazgatás*, 10(2), 100–121. Online: <http://doi.org/10.32575/ppb.2022.2.5>
- DALLOS Endre (2008): Építészeti bűnmegelőzés a mérnök szemével. In BARABÁS Tünde (szerk.): *Épített környezet – bűnözés – szituációs bűnmegelőzés. A lakótelepi bűnmegelőzés alapkérdései*. Budapest: Országos Kriminológiai Intézet. 107–128.
- FINSZTER Géza (2013): *A rendészet elmélete és a rendészeti eszközrendszer*. Budapest: NKE.
- JANZA Frigyes (2008): A rendészeti karrier rendszer. In GAÁL Gyula – HAUTZINGER Zoltán (szerk.): *Tanulmányok a „Rendészet és rendvédelem – kihívások a XXI. században” című tudományos konferenciáról*. Pécs: Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja. 107–132.
- MOLNÁR Katalin – TAMÁSI Zsolt (2019): A rendőrség közösséggel való kapcsolatának javítási lehetőségei. *Belügyi Szemle*, 67(4), 35–56.
- MOLNÁR István Jenő (2019): A bűnmegelőzés értelmezése és magyarországi fejlődése. In GAÁL Gyula – HAUTZINGER Zoltán (szerk.): *A bűnüldözés és a bűnmegelőzés rendészettudományi tényezői*. Pécs: Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja. 82.
- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről
1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) a Rendőrségről
1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
1997. évi CLIX. törvény (Fböt.v.) a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról
1999. évi LXIII. törvény a közterület-felügyeletről
2011. évi CLXV. törvény (Pötv.) a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól
2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) Magyarország helyi önkormányzatairól
2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
2011. évi CXXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
2012. évi CXX. törvény (Erfesz. tv.) az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról
- 1744/2013. (X.17.) Korm. határozat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023)
- Az 1878/2021. (XII. 6.) Korm. határozat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2022–2023. évekre vonatkozó intézkedési tervéről
- Csongrád-Csanád Megyei Bűnmegelőzési Stratégia. Csongrád-Csanád Megyei Bűnmegelőzési Tanács, 2022

Internetes források

<https://bsr.bm.hu/Document>,
www.ksh.hu/stadat_files/iga/hu/iga0008.html,
www.police.hu.
www.teir.hu; www.terport.hu
www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_zoi011b.html
www.ksh.hu
www.ksh.hu/stadat_files/sza/hu/sza0076.html
www.bulisbiztonsag.hu/kekter

VIII. Rövidítések jegyzéke

Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
5G	5. generációs vezeték nélküli hálózat
ÁSK	Áldozatsegítő Központ
Ávtv.	1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről
bek.	Bekezdés
CSCSMBS	Csongrád-Csanád Megyei Bűnmegelőzési Stratégia
CSCSMBT	Csongrád-Csanád Megyei Bűnmegelőzési Tanács
CSCSMKH	Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal
CSCSMRFK	Csongrád-Csanád Megyei Rendőr-főkapitányság
DADA	Dohányzás-Alkohol-Drog-AIDS
ENYÜBS	Egységes Nyomozóhatósági és Ügyészségi Bűnügyi Statisztika
Erfesz. tv.	2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról
Étv.	1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
EU	Európai Unió
Fbötvt.	1997. évi CLIX. törvény a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról
Főszerk.	Főszerkesztő
Gyvt.	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
Hszt.	2015. évi XLII. törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról
IBT	Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó
IP	Internetprotokoll
JKEF	Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum
Kat. tv.	2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
KEF	Kábítószerügyi Egyeztető Fórum
KEVE	Közlekedjünk Együtt, Vigyázzunk Egymásra!
Korm.	Kormány
KRESZ	1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
Ktftv.	1999. évi LXIII. törvény a közterület-felügyeletről
MBC	Mobil Vagyonvédelmi Centrum

Mötv.	Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. CLXXXIX. törvény
MRFK	Megyei rendőr-főkapitányság
NBS	Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023))
NBS IT	Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2022–2023. évekre vonatkozó intézkedési terve
NBT	Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács
Njtv.	2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
NKE	Nemzeti Közszolgálati Egyetem
OPSZ	Országos Polgárőr Szövetség
ORFK	Országos Rendőr-főkapitányság
Pl.	Például
Pötv.	2011. évi CLXV. törvény a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól
Pre-Stat	Prevenációs Bűnözés-Statistikai Adattár
Rtv.	1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről
Stb.	Satöbbi
SZEM	Szomszédok Egymásért Mozgalom
Szerk.	Szerkesztő
SZMSZ	Szervezeti és működési szabályzat
TeIR	Területfejlesztési és Területrendezési Információs rendszer
TOP	Települési Operatív Program
ún.	Úgynevezett
VIP	Vagyonvédelmi Információs Pont
Wi-Fi	Vezeték nélküli mikrohullámú kommunikációt megvalósító, széleskörűen elterjedt szabvány népszerű neve
Zsaru-Car	Rendszámfelismerő rendszer

IX. Ábrajegyzék

---

1. ábra: A stratégia elkészítésének szakaszai	260
2. ábra: Az együttműködés rendszere	274
3. ábra: Észlelő- és jelzőrendszer	288
4. ábra: Segítői hálózat felépítése.....	292

X. Tárgymutató

A

Ajánlott elemek 268, 273, 276, 278, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 288, 289, 290, 292

Akcióterületek 268

A közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia fogalma 259

Alapelvek 265

Alaptörvény 253

A polgárőrségről szóló törvény 257, 297

A rendőrségről szóló törvény 257

Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személekről szóló törvény 258, 297

Á

Áldozattá válás 289

Állatvédelem 285

Általános, hosszú távú cél 266

Általános önkormányzati feladatok 275

B

Bevezetés 264

Biztonság 251, 253, 264, 266, 272, 277, 278, 295

Biztonságérzet 264

Bűnalkalmak 259, 260, 267

Bűn- és balesetmegelőzés 265

Bűn- és balesetmegelőzési programok 271

Bűnmegelőzés 259, 264, 265, 266, 267, 275, 279

Bűnmegelőzés 275

Bűnmegelőzés fogalma 259

Bűnmegelőzési feladatok 251

Bűnmegelőzési programok 266, 275

Bűnmegelőzési szemlélet 265

Bűnokok 259, 267

Bűnözés 259, 264, 266

Bűnügyi helyzet 268

Cs

Cselekvési terv 256, 274

D

Demográfiai adatok 268

Drogprevenció 271, 286

E

Egyes rendészeti feladatokat ellátó szervezetek 281

Egyes rendészeti feladatot ellátó 272

Együttműködés 255, 256, 265, 267, 273, 275, 281, 289

Elfogadás 261

Emberi jogok 260, 264

Energetika 280

Európai Unió 264

É

Építészeti bűnmegelőzés 266, 279

Értékelés 262, 293

Észlelő- és jelzőrendszer 288

F

Fegyveres biztonsági őrségről,

a természetvédelmi és a mezei

őrszolgálatról szóló törvény 257, 297

Felelős 251, 266, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 285, 287, 289, 290, 291, 293

Felülvizsgálat 294

Fenntarthatóságra nevelés 285

Fogalmak 265

Foglalkoztatottsági mutatók 268

Források 267, 297

Földrajzi jellemzők 268

Gy

Gyermek- és ifjúságvédelem 284

H

Helyi intézmények 266, 267
Helyi rendészet 253, 255
Helyzetértékelés 267

I

Időskorúak védelme 291
Indikátor 277, 279, 280, 281, 282, 285,
286, 287, 289, 290, 291, 293
Infokommunikációs infrastruktúra 280
Internetes bűncselekmények 290
Intézkedés 256, 259, 277, 279, 280, 281,
282, 283, 285, 287, 289, 290, 291, 293

J

Jelzőrendszeri feladatok 287
Jelzőrendszerek 266, 275, 277
Jogsabályi háttér 257, 267

K

Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok 269,
271, 286
Katasztrófavédelmi helyzet értékelése 270
Kék Tér 271, 284
Képzések 290
Kibervédelem 290
Kockázatértékelés 270
Kockázatos helyek 270
Kommunikáció 265
Kormányzás 280
Közbiztonság 254, 255, 257, 258, 259,
261, 264, 266, 272, 275, 277
Közbiztonság fogalma 259
Középtávú cél 266
Közgazgatási egységek 251, 255, 264
Közlekedés 280
Közlekedésbiztonság aktuális helyzete 269
Közlekedjünk Együtt, Vigyázzunk
Egymásra! 271, 284
Közösség 260, 266, 275, 286, 295
Közösségi média 273, 290
Közös szolgálat 282
Közrend 264
Közterületek 257, 264

Közterület-felügyelet 282
Kriminálpolitikai 264
Kriziscsoport 289
Külterületen élők biztonsága 278

L

Lakosság 251, 257, 264, 265, 266, 268,
270, 271, 273, 275, 277, 279, 283

M

Magánbiztonság 251, 264, 281
Magyarország helyi önkormányzatairól
szóló törvény 253, 258, 272, 297
Média 273
Médiastratégia 273
Megalkotás 261
Megvalósítás 265, 277, 279, 280, 281,
282, 283, 285, 286, 287, 289, 290, 291,
293
Mezőőr 282
Mintaprojekt 278
Mobil Bűnmegeelőzési Centrum 279
Monitoring 262, 293

N

Nemzeti Bűnmegeelőzési Stratégia
Intézkedési Terve 258
Nemzeti Bűnmegeelőzési Stratégia 251,
255, 256, 258, 261, 264, 297
Nyomon követés 293

O

Oktatási és ifjúságvédelmi feladatok 284
Országos Polgárőr Szövetség 283

Ö

Önkormányzat 253, 258, 259, 261, 266,
267, 270, 272, 275, 290
Önkormányzati rendészet 282, 297
Összegzés 295

P

Pályázati források 265

Polgárórség 282
 Polgárőrök a tanévkezdés biztonságáért
 283
 Polgárórség 257, 272, 283
 Prevenációs programok 271

R

Regisztrált bűncselekmények 269
 Rendészet küldetése 253
 Rendőrség 251, 257, 261, 271, 272, 276,
 297
 Rendvédelmi szervek 272
 Rövid távú célok 267
 Rtv. 257, 297

S

Segélyhívó 277
 Smart city 277, 279
 Stratégia 259, 260, 261, 262, 263, 264,
 265, 266, 268, 271, 272, 273, 294, 295

Sz

Szakmai protokoll 289

T

Tanulmány 253
 Társadalmi megelőzési program 267

Társadalmi szervezetek 272
 Településbiztonság 275, 281, 283
 Térfigyelőkamera-rendszer 276

V

Vagyonvédelem 276
 Vagyonvédelmi Információs Pontok 277
 Városi környezet 280
 Védelem 264
 Védelmi eszközök 277
 Végrehajtás 261
 Vízió 265

Z

Zöld szám 290

Zs

Zsaru-Car 283